

every Friday, by J. O. Shrivvada,
world, \$2.00; Six months \$1.00.

and daily evieto:

at \$1.00; per metus \$10.00.

Ave., Philadelphia, Pa.

litety adrisai:

1 s 22 Diamond St. Union City, Conn.
1 t t s, 17 James St. Waterbury, Conn.
o t a 229 S. Green St., Baltimore
Moyamensing Ave., Philadelphia
x 483, Hazelwood Sta., Pittsburg, Pa.
25 Van Buren st. Passaic, N. J.
n 1 s, 45 Ward st., Worcester, Mass.
a s, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
u s k a s 309 Charles St., Scranton, Pa.
s, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

merding, Pa.

ensing Ave., Philadelphia, Pa.

nd St. Chicago, Ill.

st., Brooklyn, N.Y.

lyn, N.Y.

eny Ave. Springfield, Ill.

st., Brooklyn, N.Y.

fotojai

savo draugu, o mes du
a tai koks instrumentas
e duoti kaip premija,
voji mašina (grafofono
anorėja, jqs gali turėti savo
concertų dykal, ne koncertų
ios armonikos ar smuiko ty
certa didelį bendrą arba orche
nrausiu dainų, juokius ir v
žodžių — viską, ką tik norim
ilma pritaityt. Paklausk artim
zikaliskų instrumentų krasim
amąją mašiną "King" (Karali
jog, ja visi parduvinėja po E
orim, kad jqs padėtuomet mu
mųs geriausia tabaką cigareta
Mes prisiųsim jums visoki
biskj. Austriško, Boensko, k
je lengvai tą tabaką gali pas
ima gau.

opo], tabakas kurį jqs draugu
ok jį savo draugams, ir jqs j
sai mums apelsarint. Už tai
a tai vienintelė proga gauti
50c. [stampoms], o mes j
likusius \$5,50 ir pasilikai ju
idintas. PASARGA: tas dom
mpanija yra ganėtinai apg
ai.

co Co.

76.

YORK. N. Y.

KOVA

KOVOJ TU LAYSI SAVO TIESAS.

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kova"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis
LIETUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 7. Philadelphia, Pa. 12 d. Vasario [February] 1909 m. Met. V.

Charles Robert Darwin. (1809-1882).

(Tęsa).

Bet svarbiausia dalis Darvino mokslo tai evoliucijos teorija. Atydžiai tyrinėjant gyvius mes neraskime tarp jų didelio skirtumo. Iš pirmo žvilgio katė ir levas rolos visai skirtingos veislės, bet arčiau prisiziūrėjus atrasim, kad levas, tigras, pantera, jaguaras, lušys (lynk - angl.), puma, laukinės ir naminės katės yra vienos veislės, tik tai prisitaikę prie įvairių gyvenimo aplinkybių. Toliau, prisiziūrėjus, mes atrasime, kad nėra didelio skirtumo tarpe gyvulių ir paukščių, nes kai kurie gyvuliukai gali lankioti (šikšnotsparnis, vampyras) ir kai kurie paukščiai negali visai lėkėti (striusas, kazuaras, kivi, pingvinas). Net neraskim didelio skirtumo tarp žuvų, paukščių ir gyvulių, nes kai kurie gyvuliai, kaip didžiuvis, kašalotas, gyvena vandenyje, bet savo vaikais žindo ir kvėpuoja oru (žuvys nekvėpuoja). Prie to ryškiaus galima priskirti varles, driežus, tulas kirmėles. Daugybė paukščių visą savo gyvenimą praleidžia vandenyje arba arti vandens. Yra daug veislių žuvų, ką gaudydamos prisitaistą arba slėpdamosios nuo persekiojimų išsoka iš vandens. Iškiančioji žuvis, išsokus iš vandens, gali lėkti ore net keletas dešimtis sieksnių. Teip mes tyrinėdami praeisime prie prasčiausios gyvybės formos, amebos, ir niekur neužtikime didelio skirtumo.

Iš tokių tai tyrinėjimų Darvinas ir išvedė savo garsiąją evoliucijos* teoriją. Anot jo, gyvybė prasidėjo ant žemės prasčiausioje savo formoje, panašiai, kaip ameba. Toliau iš tos prasčiausios formos per kovą už buvį ir gamtišką parinkimą išsivystė aukštesnė gyvybės forma, toliau da aukštesnė, iki neišsivystę žuvis (mat, spėjama, kad pirmutinė gyvybė turėjo atsirasti mariose). Kova už buvį spyrė tulas žuvis į žemę, kur šau patogesnio gyvenimo kur nors kitur, o ne vandenyje ir tokiu būdu per ilgus tukstančius metų išsivystė reptilijos (slankunai) ir paukščiai. Reptilijos vis labiau ir labiau priprato gyventi ant sausumos ir, prisitaikant prie kitų gyvenimo aplinkybių, išsivystė iš jų žinduoliai (mammalia): žoleėdžiai ir mėsaėdžiai gyviai. Kova už buvį nuolatės vertė tuos gyvius į žemę, kur šau patogesnio gyvenimo ir pertai kai kurie išsidirbo tokį gabumą, kad galėdavo įsilipti į medį, kada nepuldavo juos priešai. Toki gyviai tankiau ir tankiau vartodavo tą savo gabumą ir ant galo priprato, arba aplinkybės juos privertė apsigyventi medžiuose ant visados.

Toks gyvenimo būdas visai skyrėsi nuo tų gyvių, kurie vaikščiojo ant žemės ir per ilgus amžius išsidirbo visai nauja veislė, panaši į dabartines beždžiones. Beždžionės, gyvendamos medžiuose, turėjo tą gerumą, kad buvo apsaugo-

* Evoliucija — išsivystymas, išsiplėtojimas.

tos nuo persekiojimų kitų žvėrių, nes jos iš medžio visada matydavo, kada pavojus ateina ir kada pračina. Turėdamos patogesnį gyvenimą, jos geriau už kitus gyvius išsilavino ir labiau prasišviesė. Ta veislė užsiliko ilgiau, negu kokių kitų gyvių veislės, ir įvairumas jų gyvenimo išlavino jas protingai. Ta evoliucija ėjo per šimtus tukstančių metų ir išsivystė iš jų žmogus. Darwinas labai dailiai tą visą evoliuciją aprašo savo knygoje «Žmogaus atsiradimas» («Descent of man»).

Tai gi Darwino teorija buvo maž daug šitokia:

1) Gyvybė ant žemės atsirado prasčiausioje formoje (protoplazma) ir išsivystė evoliucijos keliu.

2) Svarbiausiu veikėju toje evoliucijoje buvo kova už buvį ir gamtiškas parinkimas.

3) Žmogus nėra koks tai «viršgamtiškas» tvarinys, bet yra tiktai tobuliausias gyvis.

Suprantama, kad Darwinas su savo teorija pakėlė didelį triukšmą visame civilizuotame sviete. Žmonėms tada buvo baisu pamislyti, kad ir jie toki jau gyviai, kaip ir visi kiti. Bet Darwinas su savo mokslu atnešė neapsakomą naudą žmonijai. Tikėjimas į pasaulės neatmainingumą tapo sunaikintas. Prasidėjo visoki tyrinėjimai. Išsiplėtojo visoki mokslai. Daktariški mokslai pasiliosavo nuo senovės burtų ir tapo pastatyti ant moksliskų pamatų. Chemija stoji moksliška ir chemikai daugiau nekvaršino galvos su atradimu «filozofiškojo akmenio». Mokslinčiams pasidarė suprantama iš kur atsirado tie milžiniški išnykusių gyvių kaulai, kuriuos iš kasdavo iš žemės ir nežilgo atsirado nauja šaka mokslo — paleontologija. Visi kiti mokslai, kurie iki tam laikui rodėsi nieko bendro tarp savęs neturį, kaip tai: zoologija, botanika, geologija, biologija, chemija, fizika ir tt. pasidarė neatskiriami vieni nuo kitų ir jie visi sykiu paimti sudarė gamtos filozofiją. Iš svarbiausių gamtos filozofų ir Darwino teorijos šalininkų galima paminėti Ernestą Haeckelį.

Praėjo šimtas metų nuo Darwino gimimo ir tik penkiasdešimts metų nuo išleidimo į svetą pirmo jo veikalų, o šandien toki didelė atmaina įvykus visose mokslo šakose! Taip, svietas žengia keliu evoliucijos, Darwino evoliucijos. Praeis tukstančiai metų, o Darwinas vis bus garbinamas.

A. B.

Valdžios provokacija.

Apie tai, kad visokia valdžia užsiima kartais «revoliucionierių» ir net «terroristų» darbais, jau seniai žinoma; istorijoje yra daug tokių pavyzdžių, neišskiriant net šventų, «nuo dievo paeinančių» valdžių. Bebelis plačiai aprašo apie valdžių provokaciją — prarakimą ramybės, kad galėtų įstatymiškai terorizuoti revoliucionierius ir visą judančią prispaustąją klasę. Dabar kelios provokacijos išėjo į aikštę Rusijoje.

Vilniaus apsaugos skyrius — policijos ir šnipų gauja papirkė neįjono pasienio sargybą («abieščikus»), kad perleistų nelegališką kontrabandą, kurią gabena šnipai tiems žmonėms, kuriuos suimti norėjo. Neseniai dumoj buvo pakelta tas klausimas. Vidaus ministerijos atstovui prisiėjo teisinti savo tarnus. Ir čia metė kaltę

ant... žydų. Mat prie to gabenimo buvęs pasamdytas ir žydas; bet su juo buvo ir šnipas. Ministerija sako, daugiaus to nebūsią... — Soc. dem. atstovų kuopa išreiškė neišsitikėjimą jai. Ap saugos skyrius, esą, surengiąs organizacijas, užpuolimus, suviliojįs jaunuomenę, suteikiąs jiems ginklus, o paskui baudžia jų pačių sukurstytuosius, areštuoja, karės teismai liepia pakart, sušaudyt... Tokią s. d. formulą, žinoma, juodoji duma atmetė: per aštri.

Da 1906 metais susitvėrė patrijotiška «gyvosios kovos su revoliucija» sąjunga. Ji, kaip ir revoliucijinės organizacijos, turėjo savo skyrių — kovotojų būrį. Dabar pasirodė, kad tie «kovotojai», gavę sąjungos ženklelius, bilietus ir ginklus, viską plėšė ir užpuldinėjo — buvo tai ekspropriatorių gauja. Policija dabar ją gauda, jau keletą sąjungininkų, valdžios tarnų, areštavo. Vienu žodžiu — patys valdžios tarnai, su jos pačios pritirumu, kelia «revoliuciją» — plėšia, smaigia, žudo žmones ir visą bėdą ant revoliucionierių meta, kad žmonės jų neapkestų ir išdavinėtų valdžiai, kuri per tai tikisi «nuraminti» visuomenę ir vėl užviežpataut su Dievo pagelba. Kas šneka ar rašo apie tokius darbus, tuos valdžia baudžia: Peterburgo laikraščius už tai tik nubaudė sausio 22 d. (žr. «Kovos» N 5 «polit. žinios»).

«Vil. Žinios» (N 262, 1908 m.) iš rusų laikr. «Rieč» paima sekančią žinią apie «Ekspropriatorių (plėšikų) Mokymo ir Klaidų Maskvoje»:

«Tarp kito ko senatorius Garinas, nagrinėdamas Maskvos policijos darbus, sužinojo, jog Maskvos policija dalyvavo daugybėje plėšimų, įvykusių Maskvos gubernijoje. Išsilavinimui plėšimo amate policistai suruošdavo sau įvairius mėginimus: atsargos keliu leizdavo garvežiu traukti tuščius vagonus ir, policijos globiami, plėšikų būriai mokydavos išokti į važiuojantį traukinį ir užimti tai kalno sau paskirtas vietas».

Ir Amerikoj tokių pavyzdžių yra. Juk ką gi veikė šnipai, kuriems valdžia išleidžia 20 mil. dol. per metus!

J. B.

MUSU KALENDORIUS.

Vasario mėnesis.

(Pirmoji skaitlinė yra senoji, o antroji naujojo metakalčiaus).

24-6-1909 m. Mirė mokslinčias-socijalistas Lavrov.

25-7-1807 m. Gimė prancuzų socijalistas ir revoliucionierius A. Blanqui (Blanki).

26-8-1897 m. Išsiųsta pasveikinimas ir pašelpa nuo Lietuvos darbininkų streikuojantiems Peterburgo darbininkams.

27-9-1897 m. Pirmasis didysis praplatinimas Liet.-Sec.-Dem. Partijos atsišaukimų (hektografuotų dėlei Peterburgo sreekų). —1901 m. Vėl užginta Lietuvoje pirkti žemę valstiečiams katalikams per 60 dešimtinių. —1902 m. Nutarta išpalengvo įvesti 8 val. darbo dieną anglių kasyklose, Prancuzijoje.

28-10-1755 m. Mirė Montesquieus, prancuzų mokslinčias. —1847 m. Gimė garsusis išradėjas Edison.

29-11-1650 m. Mirė Descartes (Dekart) prancuzas filozofas ir mokslinčias.

30-12-1809 m. Gimė Abraham Lincoln, Amerikos prezidentas, verguvės panaikintojas. —1901 m. Demonstracijos prieš kunigiją Ispanijoje.

Darbin

Kam pris teip vadinam jų susipratimų knygečių, k ma buvo sus buvo prigulio eina visuom kitam juos g pratusių lar bas gerai neg ki organizuo viską padalin gauzacijoje g riais darbais ai ankštintais.

Šias visas s kantis popaliai žinomoj tvarkoj žinia, negalima raščių ir be atsai mai negalėtų pas mui net blėdį. M dirbtų, kaipi darj jos ir darbininkų

Nekalbėsin šia gas; apsisostis tik mo. Nesirūpisiu iš gas toks laikraštis, tasio darbininko i darbininkui platesn liau lietoviai darbin oiai, kad tikslas bu užilgo pradėti tokį l jektas gal neįvykti. myn», kur randam, l tuviškas Sąvairrašte straipsnių ir platesni perspauzdinimas bro senian lietuvių litera ruoti ir pasilikdavo tū laikraštė, ir galų ga kokiam tikslui leidži jo «Pirmyn» perduot jis pradėtų atlikti dv gal ilgai taptų dv: haisis «Pirmyn» turė buvo pataisyti.

Dabar... turim I populiariškai-moksliši letarijato klesos reikal jato ir smulkiosios bu jame neturės būti disk se klausimose. Tamė ekonomijos ir politiko iš prigimties mokslų. mija ir politikai. To tristikai, žinioms iš da simams ir tt.

* Populiariškai mokslin: * Čia kalbu apie žaidimą 18 12 1908 metais laidas.

buvęs pasamdytas ir žy-
rija sako, daugiaus to
šreiškė neišsitikėjimą jai.
nizacijos, užpuolimus, su-
inknia, o paskui baudžia-
arės teismai liepia pakart-
ma, juodoji duma atmetė:

lotiška „gyvosios kovos su-
dijicinės organizacijos, tu-
abar pasirodė, kad tie „ko-
s, bilietus ir ginklus, vis-
sproprietorių gauja. Politi-
ininkų, valdžios tarnų, are-
tarnai, su jos pačios pri-
augia, žudo žmones ir vi-
kad žmonės jų neapkęstų
iši «nuramint» visuomenę

Kas šneka ar rašo apie
Peterburgo laikraščius
ovos» N 5 «polit. žinios»
rusų laikr. «Rieč» paima
plėšikų) M o k y k l a M a

as, nagrinėdamas Mask-
os policija dalyvavo daug
gubernijoje. Išsilavinim-
au įvairius mėginimus: su-
i tuščius vagonus ir, polie-
okti į važiuojantį traukinį

Juk ką gi veiktų šni-
per metus!

J. B.

DORIUS.

sis.

naujojo metkaitiliaus).

ius-socijalistas Lavro-
ų socijalistas ir revolū-

ikinimas ir pašelpa m-
as Peterburgo darbin-

sis praplatinimas Lie-
ektografuotų dėlei Pe-
ūzginta Lietuvoje pin-
dešimtinų. —1902-
o dieną anglių kasy-

quieux, prancuzų m-
išradėjas Edison.

(Dekart) prancuzai

Lincoln, Amerikos p-
-1901 m. Demonst-

Darbininkams truksta populiariskai- moksliško laikraščio.

Kam prisieina tankiau susidurti su darbininkais, nors ir su, teip vadinamais, susipratusiai, pirmučiausia metasi į akis žemas jų susipratimas. Jų žinios sugaudytos ant greitųjų iš laikraščių ir knygučių, kur klausimai nebuvo giliai apsvarstyti, iš kurių gali ma buvo susiagituoti, šiek tiek susiprasti, bet iš kurių negalima buvo prigulinčiai suprasti dabartinį dalykų stovį, suipiti, kur link eina visuomenės išsilpėjimas, susipažinti teip su dalykais, kad ir kitam juos galima būtų išaiškinti. Jautėsi ir jaučiasi gerai sueipratusių darbininkų stoka. Prie tokių sąlygų ir organizacijos darbas gerai negali stovėti. Tokiose tik sąlygose gali būt teip navyški organizuotų draugų užklausimai: «Ar ištikro socialistai nori viską padalinti?» Tik tokiose sąlygose atskiriose vietose mūsų organizacijose gal vadovauti gana keistos ypatos, o žmonės, nešvariais darbais atsižymėje, tapti beveik didvyriais, likti kaip ir išaukštintais.

Šias visas spragas galėtų užkimšti darbininkų reikalams atsakančios populiariskai moksliškas*) laikraštis ir gilesnio turinio ir žinomoj tvarkoj leidžiamos populiariskai moksliškos knyguotės. Žinia, negalima užmiršti agitacijos dalykų. Be agitatyviškų laikraščių ir be atsakančių kitų raštų, populiariskai moksliški išleidimai negalėtų pasiekti savo tikslo ir jie atneštų darbininkų judėjimui net blėdį. Mat, vien tik populiariskai moksliški raštai išdirbtų, kaipi darbininkų aristokracija (pagal išsilavinimą), ir tarp jos ir darbininkų tamsuolių atsirastų nepereinama siena.

Nekalbėsiu šiandien apie agitacijos raštus, o teipogi apie knygas; apsistosiu tik ant populiariskai moksliško laikraščio klausimo. Nesirūpįsiu išrodinėti visų priežasčių, dėl kurių reikalingas toks laikraštis, nes, mano supratimu, nėra nė vieno susipratusio darbininko ir darbininkų klesos draugo, ką tvirtintų, būk darbininkui platesnio susipratimo nereikia. Ar anksčiau, ar vėliau lietuviai darbininkai turės įsteigti panašų laikraštį. Jau ro-dėsi, kad tikslas bus pasiektas. Teip Lietuvoj buvo manoma ne užilgo pradėti tokį laikraštį leisti. Dėl kai kurių aplinkybių projektas gal neįvykti. Toliau Amerikoj liko įsteigtas laikraštis «Pirmyn», kur randam, kad jis turi būt «Populiariskai moksliškas Lietuviškas Sąvairtraštis», vienok, vieton populiariskai moksliškų straipsnių ir platesnių raštų prasidėjo vertimai, pasakėlės ir net perspaudzinimas brošiūrėlių (gal ir naujam vertime), kurių jau seniau lietuvių literatūroj pasirodė*). Toliau «Pirmyn» pradėjo svyruoti ir pasilikdavo tai beletristiskū, tai moksliškai-anarchistiskū laikraščiu, ir gal gale liko paprastu «žinių» laikraščiu, nežinoma, kokiām tikslui leidžiamu. Ir tas, kas rodėsi — išnyko. O vertėjo «Pirmyn» perduoti į popularizatorių rankas, ir tuomet gal jis pradėtų atlikti populiariskai moksliško laikraščio darbą, ir gal ilgainiui taptų dvasišku lietuvių darbininkų centru. Nors, ir baisias «Pirmyn» turėjo ydas, vienok prie gerų norų jas galima buvo pataisyti.

Dabar... turim pasirūpinti kokiū nors keliu įsteigti savo populiariskai moksliškū laikraštį. Tas laikraštis turi būt ant proletarijato klesos reikalų pamato. Jis netur svyruoti tarp proletarijato ir smulkiosios buržuazijos reikalų. Vienok tas nereikia, kad jame neturės būti diskusijų painesniuose, dar galutinai neišrištose klausimuose. Tame laikraštj turėtų tilpti raštai ne tik iš ekonomijos ir politikos, bet teipogi ir iš kitų mokslo šakų, o ypač iš prigimties mokslų. Vienok pirmą vietą turi būt duota ekonomijai ir politikai. Toliau turi būt šiek tiek vietos paliktos beletristikai, žinioms iš darbininkų ir partijų judėjimo; taktikos klausimams ir tt.

*) Populiariskas reiška: žmonėms, liaudžiai prieinamas, suprantamas. Red.

*) Čia kalbu apie Zeldelio „S valandų darbo diena“, kuri jau pas Rygos Jakavičių iškė 2 ar 3 gana keletas laidas. M. B.

Kas link leidimo vietos, galėtų būti teip Amerika, teip Europa. Vienok Rusijos ribose, geriau neleistu dėlei konfiskacijos atžvilgio. Gal būtų parankiausia išrasti vidurį tarp Amerikos ir Lietuvos. Tas būtų parankiausia iš redagavimo atžvilgio.

Atsakančių spėkų laikraščio vedimui atsirastų, nes prie šio laikraščio, kaip pritaikomo teip Lietuvos, teip Amerikos, teip ir kitų kraštų lietuviams darbininkams, turėtų susispiesti visų tų kraštų lietuviai rašėjai (žinoma socialdemokratai ir jiems prijaunčiantieji).

Dar lieka svarbiausias klausimas; kur gauti reikalingas lėšas? Pirmučiausia Lietuvos darbininkai čia mažiausia galėtų prisidėti, nes jie dėl savo mažų uždarytų ir mažo susipratimo, nėdaug gali tam tikslui paaukauti. Vienok yra inteligencijos, — teip esdekų tarpe, teip tarp jiems prijaunčiančiųjų, — kuri galėtų nenužai skatiko duoti. Jeigu mūsų projektas liktų priimtas, tai čia ta inteligencija turėtų parodyti, kaip daug jai rūpi darbininkų labas.

Daugiausia, galėtų prisidėti Amerikos darbininkai. Jiems negali pakakti vienos «Kovos». «Kovos» ribos persiauros. Vienas laikraštis, kur turi tilpti agitacijiniai raštai, o teipogi, kuriame svarstomi L.S.S. reikalai (tankiai visai bergždi ir nereikalingi arba mažos vertės), negali atstoti populiariskai moksliško laikraščio. Net, mano numanymu, šiek tiek geriau sutvarkius L. S. Sąjungos dalykus, o teipogi, atmetus nereikalingą bagažą iš «Kovos», galima būtų «Kovą» net pusiau arba nors ant sumažinti, tuom sumažėtų ir L.S.S išleidės, o per tai ir L.S.S. galėtų prisidėti savo skatiku prie reikalingo laikraščio. Toliau, kaip man rodosi, L.S.S. turi šiek tiek turtingesnių narių arba sau prijaunčiančių, ką galėtų teipogi savo lėšomis prisidėti.

Turi Amerika, neskaitant «Kovos», dar tris darbininkams prijaunčiančius laikraščius: «Vienybę Lietuvninkų», «Pirmyn» ir «Keleivį»), tuo tarpu mano numanymu ištektų tik vieno, kuris tuom galėtų likti geresniu, o kitų leidėjai savo darbininkų klesai prielankumą galėtų išreikšti tame, kad savo lėšomis prisidėtų prie populiariskai moksliško laikraščio.

Galų gale yra dar kiti lietuvių apgyventi kampai. Ir tų kraštų darbininkai turi eiti prie bendro darbo. Iš tų kraštų galima nurodyti Škotiją. Škotijos lietuviai darbininkai leidžia savo «Rankpelni». Tai laikraštis sunkiam materijališkam padėjime; jį Škotijos lietuviai negreit prigulinčiai galės užlaikyti savo lėšomis ir pastatyti ant kojų. Užmanymas gi, kad prie jo vedimo prisidėtų Lietuvos darbininkai, neįvykdomas, nes jis neatsako jų reikalams. «R.» suima senas žinias iš lietuvių laikraščių ir svarsto savo vietinius dalykus. Žinių laikraščių mes turim. Dėl savo vietinių reikalų Škotijos lietuvius užtektų mėnesiui ir mažesnio formato laikraščio. Jis turėtų šiek tiek tarnauti ir agitacijos reikalams, ir aprūpinti Sąjungos reikalus. Tas gt spėkas, kurias škotiečiai išekvoja savo dabartiniam «Rankpelniui» galėtų atiduoti bendram populiariskai moksliškam laikraščiu.

Tokiu būdu; L.S.D.P., L.S.S. ir L.S.D.D.S.D.Br., o teipogi atskiri socialdemokratai ir jiems prijaunčiantieji turėtų uždėti bendrą populiariskai moksliškū lietuvių laikraštį. Jeigu jie visi pradėtų ant šios dirvos darbuotis, tai tą gyvenimą įvykdytų. Tuomet ir darbininkų išsilavinimas pakiltų ir kiekvienai partijai būtų lengviau užlaikyti savo agitacijos ir partijos žinių raštus. Pagalvokim apie tai ir pradėkim darbuotis. Darbavimosi dirva visuomet plati, tik reikia gerų norų, energijos ir darbštumo.

*) Aple darbininkų Viltį nekaltu, nes jos gerai nepažįstu.

6.X.II.08.

Mikolas Bevardis.

Darbininke, ar daug gauni už dyką, išskyrus vargą, skurdą ir neteisybę? Kapitalistai gauna viską už dyką, kas tik gero pasaulėje yra ir dar gera progą jiems pasilieka.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Aną kartą minėta buvo, kad Soc. Revoliucionierių Partijos centre išsiaiškino esąs caro valdžios šnipas-provokatorius, Azev, pagal profesiją — inžinierius. Teipgi buvo minėta, kad valdžia užginčija pranešimus, jog caro dėdės Sergiejaus ir ministro Plėvės užmušime dalyvavo valdžios agentai-provokatoriai. Už tą pranešimą valdžia nuštruopavo kelis laikraščius. Klausimą pakėlė duma. Ir štai sausio 31 d. valdžia prisakė areštuoti vyriausią visos Rusijos policijos viršininką Lopuchiną, buvusių Lifliandijos gubernatorių! Kaltina, kad esąs «revoliucionierius»! kad išdavęs kelis labai slaptus dokumentus «šalies neprieteliams», t. y. revoliucionieriams ir kaip toks didelis viliokas; turis būt nubas tas — rašo pusiau valdiškoji «Rossija». Pasirodo, kad Lopuchinas darbavosi drauge su tuo melagingu eseru (soc.-rev.) Asevu. Šisai dabar slapstosi ir nuo S. R. Partijos, kuri jį nusprendė būtinai nužudyti, ir nuo valdžios, kuri teipgi dabar neglamonėtų jį pagavus. Jis esąs Šveicarijoj. Azevas per 14 metų buvo S. R. Partijoj ir už šnipinėjimą gaudavo iš caro valdžios didelę algą. Valdžia net dūmoje prisizadėjo, daugiau nesamdysianti provokatorių! (Meluoja!). Be to areštuota daug kitų plačiau žinomų ypatų, kaltinamų tame pat Lopuchino dalyke.

Maskvojė areštavo amerikietį, Richard T. Stėvens; kaltina už veikimą drauge su revoliucionieriais.

Peterburge buvo krata kraitūvių gizelių sąjungos name. Tarp kitų, areštuota viena mergina, ten netyčia atėjusi per krata. Ji turėjo kelis popieros lakštus, išrašytus slaptuoju rašalu. Ji yra dukterė aukšto valdininko kontraadmiralo Balakovo. Kitoj vietoj areštavo kokio janarolo dukterį (pravardės telegramas nepaduo-da). Tai buvo pirmose šio mėnesio dienose.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Iš «Socialist Party». Rudavičius išėjęs iš kalėjimo, tuojaus atėjo į Soc. Partijos (S. P.) biurą Chicagoj ir širdingai padėkavojo visai partijai ir socialistų laikraštijai, per kurios apginimą jis tapo paliuosuotas, išgelbėtas nuo caro kartuvių, ant kurių buvo Jungt. Valstybių komisijonierius Foote nusprendęs jį išduoti. Dabar da partija ir visi mes, socialistai, turime kovot už Jono Purėno ir Meksikos revoliucionierių (ką sėdi Los Angeles kalėjime) išliuosavimą — jų ir laukia Maskolijos caro ir Meksikos «prezidento» kartuvės.

Kroatų socialistų organizacija, prisidėjęs prie S. P., pernai leido kas dvi savaiti laikraštį «Radnicka Straža», dabar leidžia jau kassavaitė. Jie prašo kitų tautų draugų pranešti kroatams darbininkams, kad laikraštis yra jų pačių kalboje. (Kroatų daug yra anglių pramonėje). Adresas: 606 Center ave. Chicago, Ill.

Finų Soc. organizacija, dalis S. P., stipri nariais ir medegišku stoviu. Vertėjo (ką verčia S. P. pranešimus) biuras per sausio mėnesį priėmė \$593,85 mėnesinių mokesčių S. Partijai, tai 94 doleriais daugiau negu seniaus, o pačiai finų sąjungai — \$294,30, arba \$52,70 viršaus, negu pirmiau. Sąjunga tvirtai auga.

S. P. visuomenės (veikiamasis) komitetas tik ką turėjo referendum apie tarptautinę esperantų kalbą. Buvo įnešta, kad S. P. tarptautinis sekretorius paduotų Tarptautiniam Soc. Biurui sumanytą, kad būsimasis tarpt. soc. susivažiavimas vartotų, kaip oficiališką, esperantų kalbą. Tik 2 balsai buvo už įnešimą, 51 — prieš, o 12 — nebalavo. (Kai kurie aiškino, kad esp. kalba jau išsigemanti, neverta rėmimo).

Yra įnešimas visuotinam S. P. referendum — pridėjimai prie konstitucijos. Konstitucija jau nauja, įėjus į galę nuo šių metų pradžios (mes jos negavom matyt).

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Anglekasiai nenori naujos politiškos partijos. Per anglekasių unijos susivažiavimą Indianapolise (Ind.) sausio 18 d. buvo įnešta rezoliucija, kad sutvėrus naują Amerikos darbininkų partiją, panašiai, kaip Anglijoj yra. Kai kurie «vadovai», tarp tų ir kongresmonas Wilson, aiškino, kad Amerikoj nėra tokio pamato, kad galėtų tvertis politiška darbininkų partija. Tas sumanymas kilo dėlto, kad darbininkų unijos pradėjusios «kištis» į politiką, neimtų remti socialistų partijos! Garsioji senutė socialistė vadina ma paprastai «motina» Jones, o teipgi «anglekasių aniolu», — kalbėjo apie tikrąją darbininkų politiką. Susivažiavimas viena mintimi priėmė kitą rezoliuciją, pritariančią socialistų reikalavimams sulgy apdrauginimo išdirbystės įrankių.

Apie Mitchell'į ir kongresmoną Wilsoną Jones pasakė, teipgeriau, girdi, būtų, kad juodu, ką besėdi Washington, nusiųstų tenai savo pačias — gal tos daugiau trinkšmo pridarytų. Kalbėdama apie teismo nuosprendį Gompersui, Mitchellui ir Morrisonui, ji pasakė: «aš norėčia, kad jie turėtų drąsos eiti į kalėjimą. Tačiau nesuprantu, kaip gali darbininkai skųstis, kad tasai nuosprendis prieš jų vadovus yra neteisingas, kuomet patys balsavo už poną Taftą, teismų uždraudimų «injunction» tėvą?»

Ant galo «motina» Jones aiškino apie Meksikos revoliucionierius pabėgėlius, kuriuos Amer. valdžia taikosi išduoti. Jai prisiminus, susivažiavimas paskyrė 1000 dol. tai bylai iš unijos kasos. («Appeal to Reason» sykį rašė: kadangi «Mother» Jones sykį pradėjo darbuotis dėl tų revoliucionierių išliuosavimo, tai nėra abejonės kad jie bus išliuosuoti...).

Streikas prieš aktorius. Philadelphijos vokiečiai darbininkai per žiemą turi kas antras nedėldienis vakaruškas su vaidinimu (teatru). Sausio 24 d. «Southwark Labor Lyceum» (Tasker st.) prieš tokį vaidinimą buvo mažas streikas. Aktorių pristatytos kontraktorius pristatė du aktoriu neunijistu. Kiti aktoriai unijistai atsiskė su jais drauge lošt. Pranešus apie tai publikai, šita pritarė, kad tie «skebai» nelostų. Pasikakino tik ne «skebų» lošimu.

Šalyn su vienybe! Phoenix'e, Arizonos valst., kalnakasiai bandė susivienyt į uniją, tai kompanijai pagelbėjo gubernatorius Page, duodamas kareivius, kurie gali, jei reiks, šaudyt 1000 darbininkų vienybę.

Žydy durbinkų visuotinas streikas. Rengiasi didelis žydy siuvėjų, duonkepių ir saldumynų darbininkų streikas, kuriame 200 tūkstančių vyrų ir moterų. Brooklyne jau susireikavo 7 tūkst. keilinių siuvėjų. Streiko priežastis: uždarbiai buvo numazinta dėl pereitų metų piniginės «panikos», ir tas darbdaviams teip patiko, kad ir dabar nenor pakelt jų; darbininkai nori atgaut senąjį uždarbi.

SANJUNGOS REIKALAI.

Kur dėsime «Žarija»?

Teip užklausė «Kovos» administracija, jei neklystu N42 «Kovos».

Kaip matyt, «Kovos» redakcijoje randasi nemažai senų, neišparduotų «Žarijos» numerių, — butent, apie 10 ar 11 tūkstančių. Jų vertė, kaip praneša admin., siekia apie 550 rublių.

Taigi čia ištikrųjų kyla klausimas, kur dėsime tuos tūkstančius neišparduotųjų «Ž.» num.? Juk už juos pirmiaus atpaskiaus turėsime atsilyginti?

Dėlto, trumpai išsita

«Kovos»

sti «Žarijos»

Bet juk «K.»

gi kaštuoja.

klausimas: t

sija didesnia

brangiai aps

tai vis bus i

nuomonė tai

Sąjungos ku

Mūsų Sąjung

tukst. Taig

Kaip man ro

veikiant, nes

ekzemplierių

kuopa galėtų

mės ateistu

dą keliais dol

Gal kai-

numerus? K

rie niekados r

partijų gyven

me ten apie l

mą ir kovojir

lių darbo žm

Pagaliaus ras

straipsnių, k

Dėlto, e

jalistų, tai p

rankų į ranl

jų mūsų bro

Jeigu n

domas, gal k

tuo dalyku.

Man rod

apie šį dalyką

sioms rajonų

svarstyti. Bu

imtų rašinėti a

tinam referend

sis K-tas.

Lewiston, I

nės ypatos neiš

Kaip pasim

gui laikraštį «K

greitai nesustap

liepdami siusti

nandoja mūsų S

Per tą mitin

yra 34 draugai.

partijos. Per anglekasių uni-
sausio 18 d. buvo įnešta re-
s darbininkų partija, pana-
lovai, tarp tų ir kongres-
nėra tokio pamato, kad ga-
ija. Tas sumanymas kil-
sios «kištis» į politiką, ne-
i senutė socialistė vadina
«anglekasių aniolu», — kal-
Susivažiavimas viena minti-
socialistų reikalavimams

ilsoną Jones pasakė, teip-
li Washingtone, nusiųstą
ikšmo pridarytų. Kalbėda.
Mitchelliui ir Morrisonui,
šos eiti į kalėjimą. Tas-
skūstis, kad tasai nuo-
s, kuomet patys balsav-
nction» tėvą»

e Meksikos revoliucijoniai
a taikos išduot. Jai pri-
dol. tai bylai iš unijos
adangi «Mother» Jones sy-
rių išliuosavimo, tai ni-

jos vokiečiai darbininkai
caruškas su vaidinimu (to-
yceum» (Tasker st.) prie-
rių pristatytojas kontrakt-
aktorai unijistai atsiskai-
iblikai, šita pritarė, kad
kebų» lošimu.

s valst., kalnakasiai bas-
elbėjo gubernatorių Pa-
iks» šaudyt 1000 danti-

engiasi didelis žydų si-
ų streikas, kuriame 200
i sustreikavo 7 tūkst. ka-
ai buvo numazinta de-
arbdaviams teip patilia-
nori atgaut senąjį ub-

IKALAI.

ja»?

acija, jei neklystu N

randasi nemažai sen-
butent, apie 10 ar 12
lmin., siekia apie 50

, kur dėsime tuos tu-
uk už juos pirmiaus

Dėlto, draugai sąjungiečiai, manau, tame reikale nors trumpai išsitariti.

«Kovos» N1, 60 kp. LSS iš So. Bostono, pataria atsieti «Žarijos» administracijai tokiu pat skaičium «K.» numerių. Bet juk «K.» atspauždinimas, popiera, siuntinėjimas ir tt., irgi kaštuoja. Iš kur tą iškaščių šaltinį rasime? Antra gi klausimas: ar bus galima teip lengvai pasiūsti «Kovą» į Rusiją didesniame ekzemplorių skaičiuje? Mažoms gi dalelėms brangiai apsieitų. Bet ar šiaip ar teip, kad ir būtų galima, tai vis bus iškaščiai, kuriuos mes turėsime uždengti. Mano nuomonė tame reikale tokia: Ar ne būtų geriau, kad mūsų Sąjungos kuopos, visos susidėję, atpirktų tuos «Žar.» num? Mūsų Sąjunga susideda iš šimto kuopų. «Ž.» ekz. apie 10 tūkst. Taigi kiekvienai kuopai išpuola po vieną šimtą ekz. Kaip man rodos, čia visai nedideli iškaščiai visiems išvieno veikiant, nes «Žarija» duoda 35%. Tad už kiekvieną šimtą ekzemplorių išpuola vos tik 65c. O tą, manau, kiekviena kuopa galėtų pakelti, — po 100 ekz. parsisiųzdinti. Tuomi mes atsisteitume «Žar.» admin. ir da sušelpume Sąjungos izdą kelias dolieriais.

Gal kai kurie draugai pasakys: kur mes dėsime senus numerius? Kaip aš žinau, «Žarijoj» yra daug straipsnių, kurie niekadės negal pasenti. Rasime mes ten straipsnių apie partijų gyvenimą, jų užgimimą ir augimą iki šių dienų. Rasime ten apie kitų šalių darbininkų prispaudimą, jų susipratimą ir kovojimą už savo teises; rasime apie kitų, svetimų, šalių darbo žmonių padėjimą, jų geresnį ar blogesnį buvį ir tt. Pagaliaus rasime ten daug mums naudingų ir pamokinančių straipsnių, kurie niekadės negal pasenti.

Dėlto, aš manau, čia būtų mūsų privalumas, kaip socialistų, tai padaryti. Geriau būtų, kad tie «Ž.» num. eitų iš rankų ir rankas ir nešiotų nors kibirkštėlę šviesos į tamsesnių jų mūsų brolių širdis.

Jeigu mano patarimas pasirodys nepraktiškas, neįvykdomas, gal kitas atsiras geresnis, bet reikia mums apsirūpinti tuo dalyku. Chicago, Ill. 3.I.09. S. S. T r a z d a s.

Man rodos, būtų gerai, kad draugai savo sumanymus apie šį dalyką pasižymėtų savo atmintyje ir, įvykus artimiausioms rajonų konferencijoms, šiomsioms paduotų juos apsvarstyti. Butų nenaudinga, jei kuopos ar atskiri draugai imtų rašinėti apie tai organe, ypač, kad tas nepriklauso visuotinam referendumui: tatai turėtų atlikti rajonai ir Veikiama-sis K-tas.

Re d.

Apie organo siuntinėjimą.

Lewiston, Me. 105 kuopos susirinkimas svarstė, kad pašalinės ypatos neišnaudotų Sąjungos, t. y. kad negautų organo dykai. Kaip pasiūnčia kuopos raštininkas kad sustapdytų draugui laikraštį «Kovą», tai kad ūmu laiku būtų sustapdyta; — ja kaip greitai nesustapdo, tai tie išbrauktieji prisiūnčia ypatingą laišką liepdami siūsti laikraštį ir tokiu būdu, nemokėdami pinigų, išnaudoja mūsų Sąjungą, nebūdami Sąjungos nariais.

Per tą mitingą da prisidėjo 5 draugai; dabar išviso 105 kuopoj yra 34 draugai. Tikimės, kad augs proletarų armija.

Vardan 105 kuopos sekr. J. Krapovickas.

Iš 20-sios kuopos nutarimų.

1) Antramjame iš tilpusiųjų «Kovos» N 45 — 20-sios kuopos nutarimų gana aiškiai buvo pasakyta, kad kuopa pritaria apskelbtamjam «K.» 39 num. 45-sios kuopos į n e š i m u i apie polemikų siuntimą Lit. Komitetui. Redaktoriūs gi prikabino savo patėmijimą, kad tai esąs ne 45 kp. įoks nutarimas, o tik Pild. Kom. 20 ji kuopa randa tą redaktoriaus patėmijimą suvisu ne vietoje, kaipo nėsirišantijį su apkalbamojo dalyko prasmė ir reikalauja, kad redaktoriūs prisegti savo patėmijimą — pirmiaus atydžiai perskaitytų patį butarimą, prie kurio tą patėmijimą atg, o jei perskaityti nenori, ar negali, — tai kad visai savo patėmijimų neprisegiotų*).

2) «Kovos» N 48 drg. Viznis užmeta 20 kp. tūk. šį. apskelbdama savo nutarimą «K.» N 45, norinti cenzūrą uždėti ant visų gerai manančiųjų. Ant to kuopa atranda reikalingu duoti šioki paaiškinimą: pavieniai nariai, jeigu jie prie vietinių kuopų nori prisidėti — gali paduoti visokius sumanymus; bet tai bus tik sumanymai, o ne inicijatyva. 20-ji kuopa tai ir buvo išreikškus, tik gal ne teip aiškiai, kad iš kuopų nariai negali patys vienijau duoti inicijatyvą. Teip buvo su drg. Baltrušaičiu**, kūrė «K.» N 40 apskelbė savo sumanymą (Nereikia maišyt «sumanymo» su «inicijatyva». Red.) nedaryti sekanciojo L.S.S. susivažiavimo. Josumanymas dvigubai ne vietoje: 1) jis ptyvatė tą sumanymą paduot kuopai, kurios nariu yra ir 2) jis, kaipo Sąjungos darbininkas, pagal konstituciją (kokią? Red.), neturėjo tiesos patsai sumanyt ir apskelbti.

3) Pasirodžius «Kovos» N 49, kad administratoriūs atsiskako pardavinėti progresyviškųjų organizacijų išleistiūsiūs raštus (pav. «Aušros» drg.) 20-ji kuopa mano, kad L.S.S. privalo pardavinėti visas visuomenei naudingas knygytes, progresyviškųjų organizacijų leidžiamas.

4) 20-ji kuopa reikalauja apskelbimo Sąjungos žiniui, ar Moksl. Paskolos Ratelis yra vienu iš L.S.S. fondų, ar suvis nuo Sąjungos atskiria įstaiga.

5) Administratoriaus apskelbimą «Kovos» 50 num. apie konstitucijos atspauzdinimą ir įvedimą į galę — 20-ji kuopa atranda priešingu demokratiškoms taisyklėms: administratoriūs neturi jokios tiesos konstituciją į galę iversti. Konstitucija turi būti paduota visos Sąjungos perbalsavimui ir tik šiai priėmus — atspauzdinta ir į galę iversta*).

6) Visokie patarimai, ar įnešimai, gavusieji kuopoje mažtrmą balsų, negali būti organė garsinami, ne vadinami nutarimais, kaip tai daro Lawrence, Mass. kuopa, apskelbdama, m a ž u m o s «nutarimą» (žiūr. «K.» N 50).

7) Pasirodžius «Lietuvos» 49 num. p. Revoliucijonieriaus straipsniui, užmetančiam, kad Sąjungos viršininkų tarpe randasi Pinkertono detektyvas — 20-ji kuopa reikalauja, kad C. Sekretoriūs išsilieptų per minėtąjį laikraštį reikalaudams nuo to straipsnio autoriaus ypatingai, ar per laišką (jei viešai nenori) artiesnių ir tikresnių, apie minėtąjį detektyvą, žinių ir, jei tos žinios pasirodytų teisingomis, prašalinti tą detektyvą iš Sąjungos.

Viesuose kuopos reikaluose. — «Kovos» 51 num. administratoriūs iš eilės atsakydamas ir 20-ji kuopai (nors toji jo niekad nieko neklausė), rašo tokioje prasmėj, kad skaitant išrodo, jog 20-ji kuopa rašinėjusi administratoriūi anonimiškus.

* Tasaba toji buvo tam reikalings, kad 20-ji kuopa pritaria kuopos įnešimui, kuomet jau tas įnešimas yra nutarimu, įstatymu, ne kuopos, bet Pild. K-to. Kogi teip įelzesti ir teip aršiai rugoti? Tiesa, pastaba per kokią tai klišidą padarė ne visai aliki — praleista pora žodžių, kurie įeikmui parodytu, kad jau į tą 45 kuopos «įnešimą» (ten pavadinata «reikalavimu») negalima žinrči kaipo į įnešimą, nes jis jau yra P.K. «nutarimu» (žiūr. «K.» N 39 1908 m. pust. 67. P. K. to «nutarimas N 35»).

** Tiesiog ten pataria redaktoriūs, o ne Baltrušaičio vardu. Red.

* Draugai, nusiraminkit ir daugiau nerašinėkit šiame dalyke protestų: administratoriūs nevedė ir neįves konstitucijos į galę. Red.

laiškus. Kadangi mūsų niekad nebuvo nutarta nė anonimiškus, nė su parašais laiškus administratoriui rašyti, todėl mes reikalaujame, kad jis kuogreičiausiai tokių savo nešvarų užmetimą organe atšauktų, arba be jokių mikčiojimų darodytų ant ko pasiremdamas jis išdrįso tokią dėmę kuopai užmesti. Anonimiškąjį gi laišką, jei jis juos ir gauna kaip administratorius, — vis gi negali būti rišami su Sąjunga ir todėl liekasi jo privatiškais reikalais, o kaip tokie neprivalo būti talpinami Sąjungos organe, ko mes savo pirmesniame nutarime ir reikalavome. Ant administratoriaus užklauso kodėl 20 kp. taip nemyli, kad jis primena anonimiškus laiškus ir biaurius šmeižimus — atsakome, kad «Kova» nėra administratoriaus organu, nė anonimiškų laiškų, bei baurių šmeižimų sankrova, todėl mes ir nemylime privatiškus ypatų reikalus ir nepadorias blevyzgonas «Kovoj», kuri yra L.S.S. organu, talpinamas matyti.

Sąjungos reikaluose. — Mes paremiame 60 kuop. įnešimą, kad būtų iš 1-sios kuopos išrinkta komisija «Kovos» turto peržiūrėjimui.

Konstitucijos reikaluose. — Mes įnešame priimti taisyklę, kad užgesusių kuopų numeriai nebūtų duodami naujoms kuopoms. Mat atiduodami užgesusių kuopos numerį naujai susitvėrusiajai — pirmesniąją apt visada ištriname tuomi iš Sąjungos istorijos, nors gal toji kuopa ir labai daug gero Sąjungai ir abelnai socializmui buvo padariusi. Arba jei kuopa prieš užgesimą buvo pragarsėjusi savo nepadoriais, kenksmingais darbais (o mūsų Sąjungoje kuopos pažymima numeriais, ne vardais), tad visus neišpuola anos suterštą numerį naujai kuopai duoti. Tas pats turėtų būti daroma ir su narių numeriais kuopose. Dėlei to kuopų knygoje paskirti numeriams dvi rubriki: pirmojoje rašyti cilės numerius esančiųjų kuopoje narių (1, 2, 3, ir tt.), antrojoje gi — numerius narių nuo pat pradžios kuopos gyvavimo, išstojusiųjų iš kuopos draugų numerius visai apleidžiant, o naujai prisirašiusiems tolesnį numerį duodant (bet neduoti išstojusiojo draugo numerį).

Reikalaujam, kad konstitucija greičiaus būtų užbaigta.

L.S.S. 20-sios kuopos vardu

P. Bukšnaitis, sekretorius.

II-ro rajono viršininkų nominacija.

	Kuopos:	1	14	31	42	Viso
		Balsai				
Organizatorius	{ P. Grinius	3	16	3	6	28
	{ J. Stirbis	2				2
Sekretorius	{ F. Laurynaitis	6		2	8	16
	{ D. Dėvė	2				2
Išdininkas	{ S. Meškauckas				10	10
	{ S. Mankus	4				4
I Veik. K-tą	{ A. Baltrušaitis	10	11	3	7	31
	{ J. Bulota	8	11	2	5	26
	{ J. Savickas	2				2
	{ Denkevičius	1				1

Pastaba: Kandidatais į Veik. Komitetą apsiėmė būt tik 4 ypatos, kiti atsisakė.

Kuopos, prigulinčios prie II-ro rajono, pamačiusios šias nominacijos pasekmes, teiksias galutinai nubalsuoti. Iš paduotų kandidatų į viršininkus II-ro rajono reikia išrinkti vieną organizatorių, vieną sekretorių ir vieną išdininką, o į Veikiamąjį Komitetą — du. Pasekmes balsų-malonėsit prisiųst liglaikiniam rajono sekretoriui, būtinai iki 28 d. vasario.

P. S. Dėl susilpnėjimo Chesterio, Wilmingtono ir Burlingto-

no kuopų draugai pranešė, kad negali atlikt nubalsavimų. Vienok draugai gyvuoja ir žada sustiprint kuopas.

Liglaikinis II-ro rajono sekretorius F. Laurynaitis,
Box 196 Easton, Pa.

Atsakymas drg. K. Romašauskui.

Drg. Romašauskas «K.» N 2 kad nuoda vėjo draugams 45-os L.S.S. kuopos, tai duoda. Ir kur gi neduot, kad jie, anot K. R., «sukritikavo» 86 kuopos įnešimą: užsidėt extra mokesį išgelbėjimui «Kovos». Aš prieš drg. K. R. mažai ką galiu sakyti: jo kritika žemiau kritikos. Tik tiek galiu užmesti ir tai redaktoriui, kam talpino. Mat 45-os kuopos kad ir geriausias straipsnis ir, kad ir siunčiamas Liter. Kom. nuspręst, tai da guli 2-3 mėnesius rėdystėj (Faktai? Red.), o čia be niekur nieko greit talpina, turbūt todėl, kad 45-tą kuopą išvadina, kad ji tik dėl «mados» priguli prie L.S.S., kad jie negelbsti «Kovą», jie prievarta skaitą «K.» ir kišą po lova, kad drgg. 45-os kp. girtuokliai (Kame ten taip pavadinta?! Red.) ir tt.

Nemanau skaityt tuos visus nešvarumus, kurie užmetami 45 kuopai, apsistosiu ant silpnėsnių vietų drg. K. R.

2) Sąjunga nėra mūsų motina, ją mes tvėrėm ir tveriam, tat tamė supratime mes esam jos «dėvais». (Ar tai ištikrųjų «silpniausia vieta»? Red.)

2) Išsireiškimas «Kas norės mokėt tas dirbs, kas nenorės, tas nedirbs» reiškia, kad kas nenorės mokėt, tas kad ir dirbdamas sakysis, kad nedirba. Pavyzdys: Ar gali žinot ar aš dirbu ar ne, tat ar man mokėt ar ne? To neįspės nė drg. K. R. ir tada negalima kontrolė.

3) K. R. sako: «Ir pamislyt negalima apie numažinimą mokesčio dabartiniam stovyje», o tuom tarpu drg. administratorius mums jau pagiedojo be niekur nieko, kad tuo bus numažinta mokesčiai.

Ačiu drg. K. R. už pamokinimą «Kovą» išpiaustyt, mes lig šiol to nežinojom — mes vis plėšdavom, taip pat ačiu ir už visą išjuokimą.

Baigdamas atsakymą klausiu K. R. ką socialistai atstovauja ir kokia visa žmonija išrinko juos savo atstovais? Mes to niekad negirdėjom, bet geidžiam, kad visa žmonija išrinktų socialistus savo atstovais. Teipgi klausiu drg. K. R., kokius raštus jis skaito naudingsais? Mes skaitom pirm pakišimo po lgva «Kovą», «Vienybę», «Keleivį», «Lietuvą», «Darb. Viltį», «Dilgėles» ir k., taip pat ir visus neperijodiškus išleidimus L.S.S.A. ir L.S.D.P., — bet šie turbūt nenaudingi — juos skaitydami mes matom skriaudas, nepraktiškumus, nelegališkumus ir tt. tat gi paminėkit tuos raštus, kuriuos beskaitydami nematytume nieko, išskiriant «Sąjungos atsišaukimus».

Narys 45-os kuopos P. Norkus.

Skurdas šiandien yra piktadarystė.

Skurdas daugiaus negali but dovanotinas; tai yra baisi ponų turčių piktadarystė visose šios dienos šalise ant žemės ir tas turi but pabaigta kartą ant visados.

Kaipo metoda, kaip mašina, trustas yra didelė palaima — bet, varge! — jis budamas privatiškose rąkose, yra vartojamas priešais žmones, naudai kelių ypatų. Išdirbystė yra ne suvartojimui, bet pelnui, — ne maistui, drapanai, pastogei ir užganėdinimui žmonių, bet apiplėšimui jų, turčių klesos reikaluose, — ne suteiki-

mui jiems laisvės ir
ninkų vergučių ir
Teip rašo ku
tian Socialist».

Kori

Rašyti reikia v
pieras, nepersviečia

Žinios turi būt
privadžiojimų ir pam
bus patalpintos.

Naugatuck ir

tuvų dirbtuvėse vis
dienes per savaitę.
darbo ir kaip matyt
nes dabar tik pama
kurie varė agitaciją
bo. Per Naujus M
nierius iš Bridgepor
P. yčium. Kalbėto
užklausimą apsiėmė
žmonių, mat vieni ž
gi pasirengė duoti p
rių, o drauge ir nur
nių, pribuvo dar ap
na. Bet šie atvyko
padaryti maišatį. I
kalbą ir pirmsėdis u
kaip vienas prisigėr
pradėjo niekiuti ir
stabdyti, bet iš kam
riukuvejei emė ski
rauju aš už misijoni
žmonių tamsumą.

Chicago, Ill. Š
tus tą naktį, sudegė
priežastis nežinoma,
daug juokų: tvirtin
jalistai nestatė jos,
dar vis šmeižimas so
ti, kad čia susitvėrė
kliubas». Kaip kie
šingas puses, taip i
jau į klubą įrašė
jis sustiprės. Bus
moka lietuviški, iš

Du Bois, Pa.
gerai, mat draugai d

likt nubalsavimų. Vieno
s.
orius F. Laurynaitis,
Box 196 Easton, Pa.

ašauskui.

da vėjo draugams 45-
ot, kad jie, anot K. R.,
extra mokėsi išgelbėj-
ką galiu sakyti: jo kriti-
b ir tai redaktoriui, kam
sias straipsnis ir, kad ir
uli 2-3 mėnesius rėdys,
greit talpina, turbūt to-
dėl «mados» priguli prie
arta skaitą «K.» ir kitą
Kame ten teip pavadin-

us, kurie užmetami 45
K. R.

tverėm ir tveriam, tai
tai ištikrųjų «silpnau-

as dirbs, kas nenoriai,
t, tas kad ir dirbdamas
inot ar aš dirbu ar ne,
K. R. ir tada negali-

apie numažinimą moke-
drg. administratorius
uo bus numažinta mo-

išpiaustyt, mes ilg
p pat ačiu ir už visą iš-

socijalistai atstovauja
ovais! Mes to niekad
onija išrinktų
Teipgi klausiu drg.
Mes skaitom pirm pa-
rį, «Lietuvą», «Darb-
berijodiškus išleidimus
audingį — juos skaity-
us, nelegališkumus ir
skaitydami nematytu-

uopos P. Norkus.

darystė.

otinas; tai yra bairi
os šalise ant žemės

s yra didelė palaime
vatiškose rano-
ones, naudai kelių
imui, bet pelnui,
anėdinimui žmonių,
luose, — ne suteiki-

mui jiems laisvės ir laimės, bet užkeikimui jų į mašinų savi-
ninkų verguvi ir į platų, kaip visa pasaulė, skurdą.

Teip rašo kunigas Edward Ellis Carr laikraštyje «Chris-
tian Socialist».

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po-
piero, neparšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų
privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados
bus patalpiintos.

Naugatuck ir Union City, Conn. Darbai gumos apau-
tuvų dirbtuvėse visiškai blogai eina; dirbą tik po keturias
dienes per savaitę. Teipgi atleđžia daug darbininkų nuo
darbo ir kaip matyt sustos visai. Žmoneliui labai nusimindę,
nes dabar tik pamatė republikonų «gerovę» ir tie lietuviai,
kurie varė agitaciją už republikonus, dabar patys neturi dar-
bo. Per Naujus Metus pas mus laikė prakalbą tušas misijo-
nierius iš Bridgeport, Conn.; jį vieni vadina Bliudžium, kiti
P. yčium. Kalbėtojas žadėjo kalbėti iš babilijos ir kiekvieną
užklausimą apsiėmė išaiškinti. Nedyvai, kad prisirinko daug
žmonių, mat vieni žingeidavo šį-tą išgirsti iš šventraščio, kiti
gi pasirengę duoti painius užklausimus ir «sukirsti» misijonie-
rių, o drauge ir nurodyti šventraščio klaidas: Betų nuomo-
nių, pribuvo dar apie keturi valnamaniai, kaip jie save vadi-
na. Bet šie atvyko nė pasiklausyti, nė «sukritikuoti», tik
padaryti maišatį. Ir vos tik kalbėtojas pabaigė savo trumpą
kalbą ir pirmsėdis užklausė publikos, kąs turi kokį klausimą,
kaip vienas prisigėręs užšoko ant pagrindu ir skėtriodamas
pradėjo niekinti ir keikti kalbėtoją. Pirmsėdis dar bandė
stabdyti, bet iš kampų pradėjo prunkšti ir riaumoti. Su i-
rinkusieji ėmė skirstytis ir teip viskas už-ibaigė. Nužta-
rauju aš už misijonierių nė jo šventraščių, bet apgailestauju
žmonių tamsumą.

K l a u s y t o j a s :

Chicago, Ill. Šiaurinėj mieste dalyje, prieš naujus me-
tus tą naktį, sudegė šv. Mikolo Ark. bažnyčia. Užsidegimo
priežastis nežinoma, bet iš tamsių žmonių pasakojimų labai
daug juokų: tvirtina, kad socijalistai sudeginę. Jeigu soci-
jalistai nestatė jos, tai jie neturėjo kam ją naikinti; čia mat
dar vis šmeižimas socijalistų neužsibaigia. — Turiu priminti,
kad čia susitvėrė «Lietuvių kriaucių savitarpinės pašelpos
kluvas». Kaip kiekvienas naujas sumanymas sutinka prie-
šingas puses, teip ir šis neapsiejo be to; bet, kaip girdėti,
jau į kluvą įirašė 30 narių; galima tikėtis, kad umu laiku
jis sustiprės. Bus priimami ir kitų tautų darbininkai, kurie
moka lietuviškai, išskiriant žydus (kodėl? Red).

S q u a r y s.

Du Bois, Pa. Susitvėrė čia 115 kuopelė LSS. Gal bus
gerai, mat draugai dirba, nemiega; jau 10 draugų yra; susi-

rinkimus daro taikiai, visi atsilanko. Bet ir mūsų kunigė-
lis nemiega: per kalėdas turėjo kožnas žmogus duoti 50c.;
kas nedavė, tai liepė eiti laukan. Bet mūsų kuopelės turbūt
nieks neišvays iš čia... Darbai ne kaip eina, bet maistui
užsidirbti galima.

J. B.

Sugar Notch, Pa. Kaip susitvėrė čia LSS kuopa, tai
išsyk buvo 32 draugai, o per antrą mitingą kiti atsimetė ir
da išjuokė, sakydami: «Kai aš girtas buvau, tai prisirašiau».
Kitas sakė: «Tą es nesupratau, ką tas reiškia».

Atsimyk, žmogau, šiko tautjuokėsi. Pats iš savęs! Žia-
rėk, kaip tie kapitalistai dūčiai susitvėrė, kodėl mes nega-
lim teip padaryt — širsiorganizuot!

A d o l f a s A d o m i n a s.

Binghamton, N. Y. Sausio 24 d. atsibuvo prakalbos pa-
rengtos 33-čios kuopos LSS. Klausytojų susirinko apie 100
vyrų, merginų ir moterų. Kalbėjo drg. F. Živatkauskas iš
Scranton, Pa. Labai ašikiai nurodė dabartinį žmonijos pa-
dėjimą, koksai geriausias išganymo kelias ir kokią naudą
mums atneša LSS. Aukų surinkta 9 dol. 40c., iš kurių už-
mokėta lešos kelionės kalbėtojų ir už svetainę, o likusius 5
dol. 70c. paskiriam teip: 2 dol. Purėno ir Rudavičios byloms,
o 3 dol. 70c. — literatūros fndan.

Vardan 33 čios kuopos LSS

Organizatorius J. Buchinskas.

Rochester, N. Y. Sausio 26 p. buvo vestuvės, Antano
Duobos su Antanina Valuliute. Susirinkusieji gražiai besi-
linksmindami sumanė aukauti. Sudėjo \$1.95; paskirstyta:
\$2.40 kankiniams (pasiųsta J. O. Širvydui), \$2.45 literatu-
ros fndan (pasiųsta A. M. Staneliui).

J. P. M.

Springfield, Ill. Sausio 17 d. buvo surengtas protesto
mitingas, teismo name, prieš despotiškus valdonus, norinčius
nukankinti Kristijoną Rudavičią ir Joną Parėną. Kalbėjo
garsioji «Mother» Jones anglškai ir vokiškai. Iškalbėjo be-
perstojojimo 2 adynas. Publikos susirinkusios buvo nedau-
giausia. Pasibaigus prakalboms buvo pardavinėjama knyge-
lės ir renkama aukos. Kiek surinko aukų, nežinau. Gaila
tik to, kad nesurašė rezolucijos ir nebusiuntė į Washingto-
nų protestuojant prieš tuos begėdžius valdonus.

Sausio 24 d. Liet. Teatrališka kuopelė išėdė dramą «Pa-
skutinė Banga». Lošimas nusisekė neblogai. Publikos
prisirinko pilna Anon Hall. Ir pinigškai, girdėjau, laimėjo
pusėtinai (suvis \$100). Pertraukose buvo dainavimai ir de-
klamacijos. Koras padainavo Marselietę ir «Sveikį broliar-
dainininkai». Gaila tik, kad mūsų lietuviai nesupranta, ką
tas lošimas reiškia.

A. A. Mozuras.

Pranešimas. Springfield, Ill., ir apilinkės lietuviams.
Garbų tautiečiai! Mes, Springfieldo Lietuvių Teatrališka
Kuopelė, kreipiamės į jus norėdami atkreipti jūsų atydą ant
mūsų pradėto darbo pakėlimui dailos tarp savo viengenčių.
Matydami kaip kitų miestų dailos mylėtojai darbuojasi, tai ir

męs nenorime atsilikti, ir tam tikslui sutvėrėm teatrališką kuopelę. Sausio 24 d. turėjome du perstatymu: «Paskutinė Banga» ir «Saliamono Sapuas». Susirinkime sausio 25 d. nutarėme atsišukti į aplinkinių miestelių lietuvius, kurie norėtų parengti vakarą su perstatymu ir kviestų mus, tai mes malonei patarnautume; butų parankiausia surengti tokius vakarus SLA. ir LSS. kuopoms, arba ir draugystėms. Norint susižinot su mumis, kreipkitės šiuo adresu:

A. Armina

1719 E. Moron St., Springfield, Ill.

Keno klaida? Chicago, Ill., susivienijusios LSS kuopos parengė prakalbas gruodžio 22 d. 1907 m. Radavičiaus salėje ir surinko aukų revoliucijos reikalams \$3,48. Tos aukos dar iki šiol nebuvo pakvituotos. Apie penki mėnesiai atgal buvo pakeltas klausimas, kur jos yra, tai su pagalba «Kovos» redaktoriaus pasisekė patirti, kad aukos randasi pas 4 tos kuopos išdininką J. Švermicką, koku tai buvo užminštos; kada aš ypatingai jo užklausu apie tas aukas, tai jis man paaiškino, kad jos esą jau perduotos Rev. Rėm. išdininkui. Bet kad pakvituotos nebuvo organe, tai dabar nežinia, keno yra klaida: ar 4 tos kuopos išdininko ar Rev. Rėmimo išdininko? Geistina, kad ta klaida būtų išaiškinta viešai, nes už panašias klaidas dėl vienės ypatos, kaltina daug visai nekaltų. Nors aš nieko bendro neturiu su toms aukoms, bet man draugai darė užmėtinėjimus; dabar viešai at-

Valstybe ir Socijalizmas.

Pagal Gabriel Deville parašė A. B.

(Tąsa).

Progreso pasekmės tokios: žmoges pasiekė didesni mokslą ir galybę, o pertai gali pagerinti savo gyvenimą ir da geriau išsibulinti. Galia pagerinti savo gyvenimą, bet, nelaimė, gyvenimas pasigerina tik tai žmonių mažumai, o didžiūmai tenka tik nauji vargai. Tokios tai priešgyniaujančios progreso pasekmės. Ir nuo pat prašvitimo civilizacijos, nuo to laiko, kaip atsirado klesos ir sykiu su joms valstybė, iki šiai valandai, kol klesos da vis yra, žmonija negalėjo išvengti to priešgyninavimo.

Aišku, kad dabartinėms sąlygoms esant, žmonija negali luo-
sai tobulintis ir kad teisybės šiandieninėje draugijoje jokiu būdu negali būti.

Teipgi aišku, kad visi spataujant klesoms, neišvengtinai turi būti išnaudojimas vienos klesos naudai kitos; užtai progresas, ypač išdirbystėje, vietoje nešti visiems naudą, būna naudinga tik tai mažumai, o didelei daugumai atneša blogumą. Išnaudoja miejė, matydami, kad jiems progresas atneša tik blogą, kovoja su tuo blogumu. Tūkiai jie, nesuprasdami tikros blogumo priežasties, spėja, kad tai kalti moksliški išradimai, kaip antai mašinos, ir kovoja ne su tuo, su kuom reikėtų. Tos kovos visai nebūtų, jeigu visų klesų gyvenimas nuolatos gerintųsi. Marksas pasakė: «Tiktai blogoji pusė (žmogaus prigimimo), sukeldama kovą, paturo judėjimą, kuris sutveria istoriją».

Toji kova yra atsakančiausia proga gyvavimui valstybės.

sakau, kad už tas aukas atsako ta ypata, kuri tas aukas priėmė. Kokios aukos buvo ant mano rankų, tai buvo pakvituotos 6 nr. «Kovos» 1908 m.

Varde 81-mos kuopos P. Galskis.

Iš Lietuvos.

Višakio Rūda (Suvalkų gub.). Čia nuo amžių nebuvo jomarkų, o 1908 metais likosi įkurti net keli. Per pirmutinį jomarką tapo užmuštas žmogus. Užmušė patys valstiečiai, pasiremdami tuo, kad jis neva esąs visiems pavojingus žmogus, užsiimdavęs vagyste. Po antram jomarkui liko užmuštas antras žmogus; už ką jis buvo kaltintas — niekas nepasako.

Trečias atsitikimas už visus baisesnis. Lapkričio 8 d. po pamaldų išėjus žmonėms iš bažnyčios, ant gatvės liko peršautas 4 šuviais vaikas 20 metų, kuris po 3 valandų ap-
leido šį pasaulį. Tasai piktadaris įgulęs į vežimą išvažiuo-
matant policijai ir žmonėms.

Višakio Rudos žmonės daugiau atsilikę nuo pirmes-
tės, net liudna pažiūrėjus į jaunuomenę, kurios pirmas tik-
slas nuėjus į bažnytkiemį užpilti savo protą degtine, o pe-
skui skaldyti pakaušius savo priešų, tokių pat tamsių kaimie-
čių. Apie Višakio Rudą laisvių dienose buvo gausu karšių
«revoliucionierių», kurie ne vieną monopolijų buvo iškrū-
-

III.

Kaip tik atsiranda draugijoje turčių ir beturčių klesos, tuo
jaus atsiranda ir susirėmimai. Draugijos organizacija neilgai gali
tų priešintis, tokiems susirėmimams, jeigu nebūtų galybės, kuri
užlaikytų, teip sakant, «įvestąją tvarką». Ta galybė apgina ek-
nomišką turčių klesos padėjimą ir priegtam prižiūri, kad betur-
čiai būtų paklusnūs. Tokia tai valstybės rolė, nuo pat jos už-
mimo.

Teip, valstybė yra įrankis palaikymui esančios tvarkos. Ma-
nautės ekonomiškams santikiams tarp vienos ir kitos klesos, ji
teipgi mainė savo formas, bet užduotis jos pasiliks visados ta pa-
ti: apginti ekonomišką padėjimą vienos klesos ir nuslopinti pasi-
kėlimus kitos. Kada mes žinome, kad valstybė yra klesų įrankis,
tai mums dabar lengva suprasti, kodėl buržuaziskieji rašėjai kal-
ba apie jos neatmainingumą be jokių paaiškinimų.

Teip M. Charles Benoist rašo: «Į valstybės tikslą šių laikų
žmonės įvedė naują elementą — neatmainingumą». Kodėl šių lai-
kų žmonės «įvedė» tą naują elementą? Ar tai jie gali pasirinkti,
ką įvesti, o ką ne? Aut šių klausimų tu negausi atsakymo net
M. Charles Benoist. Jis tik pasako, kad teip yra, bet neaiškina.
«Prancūzijos valstybė», — jis toliau kalba, — «yra tokia jau šioje
trečiojoje respublikoj, kaip ir prie Napoleono I, prie Ludvika
XIV, prie Henriko IV ir prie Karolio V. Teisybė, kad valdžia
maino savo formą per revoliucijas ir savo valdininkus (personalą)
maino laiks nuo laiko, bet valdžia nėra valstybė, o tiktai kaip ir
konvertas arba drapaną valstybės, užtai ir mainosi, o valstybė ne-
simaino. Valdžia neturi tos svarbiausios valstybės ypatybės —
amžinumo, arba bent ilgo patesėjimo. Tiktai valdžia mainosi,
valstybė pasilieka. Valdžia, ištikrųjų, yra kaip ir valandos, pri-
einantis laikas, valstybės evoliucijos atmainos».

savai naudai.
pavirto į šikšnotsp

Iš Šveica
ko laiskas). Vien
supuola, tai brauki
aš gyvenau Šveicar
venti. Tik kaip n
negalėjau būti. A
ma šiaip teip pagy
kitą ir teip praleid
drylikos kantonų r
giausia; buvau suv
pėkėdas, — 135 v
lis mane beveik p
teip dasyriau į Lan
nos. Čion aš be d
vau darbą prie siu
eštinai. Išdirbau
skolas draugams;
vaitę štai ir vėlei
slands Pass). Pr
jos, man jis papas
tų; tenai siuvejar

Čia pasakyta t
toks tvirtinimas t
vaus yra valstybė
kant, supras tik ti
mose, yra tik kles
vuos klesos.

Tie, kurie supr
tys, kad bereikaling
eijas, ir teipgi bere
mių, kokių jos negal
mų radikalų, kurie
simui ir teip labai p
siziūrėti juokingiems
valstybę bešališka a)

Aš parodžiau ju
vengtiną būdą. Žodž
kokią aš jam pradavi
man tas pasisekė ar r
reikmės nėra sauvali
ti ir stengtis prirody
Tiktai jie neturi teisė
aiškiai suprasti prasm
šiaip ar kitaip — teisi
sergėjimo, jie palaiko
ja laiką, bandydami
kė.

Teip atsitiko kalb
kia panaikinimas kapi
nam išdirbystės būdą t
panaikinus, niekieno

savai naudai. Užėjus reakcijai, toki «revolucijonieriai» pavojo į šikšnotsparnius, kurių ir po šiai dienai nematyt.

A. H. Z a n a v y k a s.

Iš Šveicarijos in Prancuzija. (Darbiniko laiškas). Viena bėda žmogų nepabaigia, ale kaip kelios supuola, tai braukšt! ir nežinau ką daryt. Paskutiniu laiku aš gyvenau Šveicarijėj visus metus; tenai nebuvo bloga gyventi. Tik kaip neturėjau popierių — pašparto — tai tenai negalėjau buti. Ale tas da nėra teip painus dalykās: galima šiaip teip pagyvent, tik reikia važinēt iš viešo miesto į kitą ir teip praleidi laiką. Per tuos metus aš pervažiavau dvylikos kantonų miestus; Lauzannos mieste buvo man blogiausia; buvau suvargęs, mat iš Neunburgo į Lauzanną ejau pėksčias, — 135 verstus toliu, — ir maža ką valgēs. Vėjalis mane beveik paversdavo ant kur norėdavo. Ale šiaip teip dasyriau į Lauzannos kantoną, prie pat Prancuzijos sienos. Čion aš be darbo vargą kenčiau 4 savaites; paskui gavau darbą prie siuvėjų, pradėjau užsidirbti pragyvenimui pusėtina. Išdirbau dvi savaites ir pradėjau išmōkėti savo skolas draugams; buvau visai geram padėjime. Trečią savaitę štai ir vėlei man ta bėda su užsienio pašpartu («Ausslands Pass»). Prieš tai aš kalbėjau su vienu draugu iš Rusijos, man jis papasakojo, kad Paryžiuje esą nereikia jokių raštų; tenai siuvėjams lengviau pragyventi. Paklausiau jo pa-

tarimo, o ir pats turėjau palinkimą keliaut į Prancuziją, pažint jos politiką. Išteklius buvo mano kelionei išvažiuavau į Paryžių. Mislinau, kad ten pasilsėsiu. O dabar man atrodė kitaip: kalbos nemōku, da sunkiau, kaip Šveicarijėj, — Šveicarijėj su kalba buvo lengviau; tenai bekeliaudamas panašiai kaip traukinys, aš prasilavinavau kalbą pusėtina. O prancuziška yra sunkesnė, nes painus skaitymas: kaip litaros stovi, tai negalima niekadōs išmōkti. Vokiškā 3 sykius lengviau išmōkti. Dabar mano pragyvenimas tokiam padėjime, kad aš neturiu nė tiek spēkų aprašyti. Viena — vargas kalbos nemōkanti, antra — negalima darbo gauti. Kaip aš važiuavau į Paryžių, būvau nudziugęs, gavau greit darbą, mistinau, kad laimė rađau, kad nors užsidirbsiu nuo bado apsiginti. Bet vos spējau išdirbti 4 savaites, pasibaigō darbai. Dabar 3 mėnesiai, kaip be darbo. Šį laiką tai nežinau kaip eis. Iki šiolekt šiaip teip aš mitau, o dabar ką galiu daryt? Viskas brangu. Už kambarį reikia mokėti iš viršaus už mėnesį ir ne visar pigūs. Prastiausias per mėnesį 20 frankų — tai pigiai pagal Paryžiaus didumą. Dėmonas svaras prekiuoja 20 centimų; mėsos svaras — vienas frankas; geresnėji — vienas fr. 50 centų; geroji, tai siekia iki 2-3 fr. Darbinikui Paryžiuje pragyvenimas labai sunkus, o ypatingai ateiviui. Dabar aš pilipai gūdā liepto, nežinau, kaip sausi perleisiu, neturiu kuo už kambarį mokėti. Prie to da prisidūrė didesnis vargas: daug sniego išpuolē 29 gruodžio. Jeigu prisieitų ant gatvės nakvynę apsirinkt, tai nežinau kaip bū-

Čia pasakyta teisingai, tik tai neaiškioj formoj. Man rōdos, toks tvirtinimas bus suprantamas tik tiems, kurie žino, kas pastovaus yra valstybėje ir žino priežastį to pastovumo; kitaip sakant, supras tik tie, kurie žinos, kad valstybė, visokiose savo formose, yra tik klesų frankis, kuris gyvuoja, ir gyvuos toli, kol gyvuos klesos.

Tie, kurie supranta ir sutinka su tuom, aiškiai supras ir matys, kad bereikalinga yra mainyti valdymo formas arba konstitucijas, ir teipgi bereikalinga tikėtis nuo tų atmainų tokių pasekmių, kokių jos negali duoti. Dabar galima suprasti teisingumą mūsų radikalu, kurie priduođa tokiā svarbā valdžios formų klausimui ir teip labai priešingā kolektivizmui, nors aiškiai gali prisiziūrėti juokingiems vidurinėš klesos pasistengimams padaryti valstybę bešališka apginėja kapitalo ir darbininkų.

Aš parodžiau jums valstybės prasidėjimą ir jos tikrā, neišvengtina būdā. Žodžiu, aš stengiausi prirodyti reikšmē to žodžio, kokiā aš jam pridaviau pirmam perskprime savo prelekcijos. Ar man tas pasisekē ar ne, bet jūs galite suprasti, kad socialistiškos reikšmės nėra sauvališkos. Mūs priešai turi pilnā teisē perkratinti ir stengtis prirodyti, ar mēs žodžius neteisingai pavartojam. Tiktai jie neturi teisės užpuldinėti ant socializmo, nepasistengē aiškiai suprasti prasmės tų žodžių, kokius socialistai pavartojō šiaip ar kitaip — teisingai ar neteisingai. Nesilaikydami šito persergėjimo, jie palaiko tiktai save ant juokō ir bereikalingai veikvoja laikā, bandydami sukritikuoti tą, ko socialistai visai nepasakē.

Teip atsitiko kalbant apie kapitalā. Norint suprasti, kā reikškia panaikinimas kapitalo, reikia žinoti, kad mēs kapitalu vadinam išdirbystės būdā tam tikrose draugijos sąlygose, ir taji būdā panaikinus, niekeno gyvenimas nenukentēs. Lygiai teip ir su al-

gine sistema ir su algomis. Mēs tvirtinam, kad ne kiekvienas atlyginimas gali būt pavadintas alga, bet tik toks jo būdas, prie kurio atsiranda perviršinis darbas (pelnas). Pagalios tas pats ir su žodžiu: valstybė, — kuris, mūs supratime, reikšia tokiā visuomenės organizacijos sistema, kurioje visuomenē turi būti padalinata klesas.

Man rōdos, kad aš, kalbėdamas apie valstybę, gana aiškiai jums prirodžiau, kad socialistai priduođa tokiā arba kitokiā žodžiui prasmē tiktai rimtai tat apsvarstē. Žinoma, jie gali tame suklysti; bet norint juos protingai sukritikuoti, reikia vartoti žodžius tokioj pat prasimėj, kokioj jie yra juos pavartoję.

Aš misliju, kad jie tyčia nesupranta mūs žodžių prasmės. Ir lengva prirodyti neteisingumą to, ko mēs niekad nepasakēm. Tulos idėjos yra labai nemalonios turčiams, ypač idėjos apie perviršinį darbą ir klesų skirtingumą. Jie jaučia, kad užtenka tik papasakot — pasifapti jū galybės, tai jū galybē sumenkēs, ir mūs žodžių teisingumas jiems labai pavojinga. Ir užtai, jie mūs žodžius pavartoja neteisingai, ne tojē prasmėje, kaip mēs pavartojam. Norėdami patsekmingiau mūs supainioti, jie pirmiau permaino mūs žodžių prasmē, paskui iškraipo mūs idėjas, o tada tai jau lengva parodyt kvailumą tų išmislių, kokius jie mums prikergia.

Mēs žinome, kas yra valstybė. Mums socialistams valstybė visai nėra visuomeninė organizacija. Tai yra, — kaip aš sakiau ir man rōdos, aiškiai prirodžiau, — prievartos galybē, sutverta ir užlaikoma žmonių draugioj tik dėlto, kad ta draugijā visuomenē pasidalinus į klesas; ji, turėdama galybę, leidžia įstatymus ir uždeda mokesčius. Kā mēs socialistai turime daryti su valstybe!

tų. Šiuos 3 mėnesius perstumsiu šiaip-teip. O dabar aš teip, kaip vištelė nupešta: nė mirt, nė gyvent. Tas bedar bės laikas pas siuvėjus da tėsį į pusantro mėnesio. Pagelbos neturiu iš kur gaut... Lietuvių neturiu pažįstamų, nežinau, ar koks gali atsirasti, ar gal tik aš vienas Paryžiaus bėdoms, vargais ir badu dziaugiuosi.

J. M u r a š k a u s k a s.

Eiliu rašytojams.

Per pereitus metus surinko geras pluoštas eilių, kurių negalima sunaudoti, patalpinti laikraštyje. Negalima patalpinti ypač dėl dviejų priežasčių: vienos nors su poetišku jausmu parašytos, bet nežinant jokių eiliavimo teisių; kitos su eiliuotos neblogiausia, pataisius kiek, skambėtų gerai, bet jos kitos poezijos nėra, gryna proza. O yra ir tokių daugybė, kur nė pirmo, nė antro dalyko neturi. Kitur būtų mintis dailiai išreikšta, kad tai būtų ne eilėms rašyta; netikęs gi eiliavimas ir mintį sudarko. Geriau tegu rašėjai nebando rašyti eilių, jei visai nežino jų teisių ir reikalavimų. «Kovoje» ir teip daug patalpinta eilių negeriausių, bet kitos visai netinka talpinimui, nors autoriai ir rugoja.

Ne vienas turintis poetišką jausmą klausia apie teises eilėms rašyti, bet tatau išaiškinti laiške negalima, o «Kovoje» — ne tam vieta. Norintiems mokintis patariame šiaip tēmyti į spauzdintas eiles, kurios turi geresnį ritmą ir metrą. Imkime bent vieną pavyzdį (dėl stokos vietos daug ko neiškišiu):

Šitą klausimą aš dabar noriu išnagrinėti; atsakymas bus lengvas, jeigu mes visi atsimšim, kad valstybė susitvėrė tik draugijai pasidalinus į klesas ir vien per tą pasidalinimą ji užsilaiko.

Suprasdami tą, kad valstybė nėra nepriklausomas organizmas, gyvuojas savystoviai, suprasdami tą, kad jos gyvavimas drūčiai susipynęs su ekonomiškais žmonių santikiais ir su draugijos pasidalinimu į klesas, aiškiai suprasim, kad jokia partija negali imti už artimiausią savo tikslą sugriovimą valstybės, arba panaikinimą politiškos galybės, iš kurios tokia partija susideda. Valstybė yra pasekmė draugijos ekonomišką padėjimo ir ji negali išnykti, kol toks ekonomišką padėjimas bus.

Jeigu valstybė išnyks tikslai atsimainius draugijos stoviu, ekonomiškais santikiams — ar tai reikia griebtis naikinti tokius santikius? Sugrįžkime prie pirmiau padarytų išvedimų: tam tikros ekonomišką sąlygos pagimdė klesas; kaip tik atsirado dalis žmonių su didesnėmis teisėmis už kitus, tai jie, norėdami užlaikyti sau tas įgytas teises, pasistengė įkurti juos apginančią įstaigą — valstybę. Taigi dabar, jeigu mes bandytume perkeisti ekonomišką padėjimą, kuris pagimdė klesas, tai mes neišvengtinai susidursim su valstybe, kaip su klesų palaikytoja. Kitaip sakant, mes tokiais savo bandymais, nieko gero neatsieksime kolei valstybė palaikys tokį padėjimą ir neeis mums jį perkeisti,

Trumpai sakant, valstybę išnaikinti galima tikslai išnaikinus klesas; klesas išnaikinti gali tik tada, kada perkeisi ekonomišką santikius, o šių paskutinių neperkeisi, neapvaldžius valstybės. Taigi aukščiau pastatytasis klausimas išsiriša. Reikia stengtis pirmiau apvaldyti valstybę, o ne išnaikinti ją; apvaldyti ją dėlto, kad tai yra vienintelis būdas žmonių padėjimui ir santikiams sutvarkyti teip, kad santaikoje galėtų tvarkyti ekonomiškai drau-

«Ty-ro-nai! jūs siu-skit, kan-kin-ki-te mus,
Už dė-kit mums pan-čius, re-tė-žius sun-kius!»

Čia kiekvienoje eilutėje yra po 11 skiemenų. Galūnėse kirtis puola ant paskutinės siliabos: «mus' — sun-kius'». Jei kas tardamas «sunkių» deda kirtį ant pirmo to žodžio skiemens («sun-»), tam neišeis geras eilių skambėjimas. Teip pat turi but labai saugojami kirčiai ir viduryje eilučių. Čia pažymėsime kirčius su akcentiniu ženkleliu ('): «Ty-ro'-nai! jūs siu'-skit, kan-kin'-ki-te mus',
Už dė'-kit mums pan'-čius, re-tė'-žius sun-kius'!»

Matome, kad kiekvienos eilutės pirmoji siliaba trumpa, neakcentuota, antroji ilga arba akcentuota, paskui eina vis dvi trumpos, o viena ilga. (Tokis eilių ritmas vadinasi a m f i b i a c h i s). — Žinodami šitą kirčių svarbą, patys rašėjai atras ir kitokius eilių skambėjimus. Tam tikslui studijuokit eiles Kudirkos, Mėmelės, Jovaro, Viskoškos. Yra daug gerų eilių «Kovotojų giesmėse» (gaunamos «Kovos» redakcijoj ir kitur). Bet, pirm visko, eilėse turėtų but poezija, gražiai išreikšti jausmai.

Red.

Atsiminimu spiečius.

[Paaukauta 3-metinėms Andriaus Baltrušaičio mirties sukaktuovimui.]

Ten, kur amžinai žaliuojančios girios ošia; kur remiančios dangų eglės ir pušys šnabzdą ir kalba paslaptines; kur artojas su arklu, prakaitą liedamas vagoja jo tėvų krauju ap-

giją, kurioje išnyks klesos. Nereikia stengtis dabar išnaikinti valstybės, nes jos neišnaikysi, kol neišnyks klesos. Praktiškas sias pasielgimo būdas socialistams darbininkams, yra užkariauimas politiškos galybės, užkariavimas valstybės. Visi pasistengimai turi būti atkreipti į tai, kad įgavus nuolatos vis didesnę visuomenišką galybę; tam turi būti pašvesta visa jų taktika.

Savytarpinė klesų kova turi ekonomišką tikslą, bet kovos forma turi būt politiška; nes norintiems pagerinti medegišką padėjimą užtveria kelią, kaip koku buomu, valstybė, kuri, nežinint kokios klesos rankose būdama, visados laimės kovoje. Valstybė išleidžia įstatymus, ir tikslai užsiimant politika galima dalyvauti tų įstatymų leidime. Istorija ir protas sutinka su teisingumu šios minties: «žemesniųjų» klesų kova svarbi tik tada, kada ji pavirsta į politiškąją kovą.

Nekalbant apie praeiti, ką gi mes matom dabar tose šalose, kur ekonomišką kova buvo ne teip varžoma, kaip pas mus? Šalose, kur da vis nėra visuotino balsavimo, eina kova už jį, kur įvesta visuotinas balsavimas, nors kartais ir netobulas, žmonės vis daugiau ir daugiau socialistų išrenka į valdiškas vietas, net mato, kad būna geros pasekmės. Suprantama, kad negalima imti laiku atsiekti visko, ko nori, bet koku gi kitoku būdu galima greičiau atsiekti savo norus? Ir ištikrųjų, socialistai iš valdišką vietų daug pagelbėjo išlaimėti ekonomišką kovoje; kitaip sakant, socialistai daug pagelbėjo savo politišku darbu.

(Toliaus bus).

šlakstyta žemelė; pievų gražumu, li skamba jaunimo de gyveno garsi savo s gerbė, ir bijojo, ir t Praėjo laikai.

galingas, tautos, ir artojų šalį prad varžė laisvę, uždejo gyventojų, prigrado ninkų, pristatė kalė Sunkiau atsidu spauds nebėra, ype mažiausią ištartą žo arba — nugalabija.

Apsinaukė dar I susipindėjo šviest spinduliai pradėjo I ir rytas.

Toli pasigirdo tas! Pajutęs dieną ba linksmos «Naujie

Subruzdą artojų judo dirbtuvių vergų giški, drąsus, spaud

Ir štai pasigird suskambėjo po visą tik jie pasaulio vald slėgiams, išnaudojami be jų — prazutis d

Sujudo minios «Marselietės» gaida

Susiubavo arto, spaudėjai, šalin kraulygybė, brolybė, mei

Nusigando prisikavojasi, nežino kur vis juda.

Minioje dalyvau nas įžymesnis, — aug melynų akių ir veido pasišventimo jaunikai

Štai jis stoja į mi su auksiniu parašu, v žengia tvirtais žingsni «Marselietę».

Išvydę jo pasišventadovu. Jisai nesiipri lengvą užduotį, rupinai. Lankosi į apielink vauja demonstracijose, Užtėmijo jo darbu pinti sukilusių darbinii

us,
-kiaus'»
Galunėse
-kiaus'». Jei
žodžio skie-
nas. Teip-
ilučiu. Čia

mus',
in-kiaus'!»
iba trumpa,
cui eina vis
inasi a m-
patys rašė-
slui studi-
škos. Yra
Kovos) re-
but poezi-

Red.

aktuvėms).

ur remian-
tines; kur
krauju ap-

išnaikinti
raktiškiau-
i užkaria-
i pasisten-
s didesnę
ktika.

bet kovos
iškąji pa-
ri, nežiu-
roje. Val-
lima daly-

teisingu-
a, kada ji

se šalise,
aus? Šali-
i, kur jau
s, žmonės
ietas, nes
lima ūmu
tu galima
valdiškų
itaip sa-

šlakstyta žemele; kur saulutė, tarytum gėrėdamosi geliu ir pievų gražumu, linksmai šypsodamosi ritasi dangumi; kur skamba jaunimo dainos, o jas kartoja gojai ir miškai; — ten gyvena garsi savo senumu ir didvyriais tauta, tauta, kurią ir gerbė, ir bijojo, ir užpuldinėjo visos aplinkinės šalys...

Praėjo laikai. Ta garsi tauta pakliuvo į rankas kitos, galingesnės, tautos, kuri pasiėmėsi į savo globą šią «miškų ir artojų šalį» pradėjo elgtis saviškai. Atėmė spaudą, suvaržė laisvę, uždėjo daugybes nepakeliamų mokesčių ant jos gyventojų, prigrudo visokių parsišlavėlių ir ištvirkėlių valdininkų, pristatė kalėjimų, prisiuntė gaujas šnipų ir policistų.

Sunkiau atsiduso artojų šalis. Visokia laisvė suvaržyta, spaudos nebėra, ypatos ir namo nepaliečiamybė dingio, už mažiausią ištartą žodelį sodina į kalėjimą, išsiunčia svetar, arba — nugalabija. Valdininkai engia be pagalbos.

Apsinaukė dangus artojų šaliai. Sutemo... Bet štai toli suspindėjo šviesus spindulėlis — «Aušra» užtekojo. Jos spinduliai pradėjo plėstis ir šviesti labiausiai. Štai jau brėkšta ir rytas.

Toli pasigirdo «Varpo» aidas. Visi sukrito: rytas, rytas! Pajutęs dieną «Ukininkas» į lauką išėjo. Visur skamba linksmos «Naujienos».

Subruzdą artojų šalis. Atbudo susnūdę kaimiečiai, sudirdo dirbtuvių vergai! Ir stoja į darbą kas gyvas; visi energiški, drąsūs, spaudžia vienas antram ranką, vienijasi.

Ir štai pasigirdo skardus «Darbininkų Balsas», jo aidas suskambėjo po visą šalį. Susiprato bitės darbininkai, kad tik jie pasaulio valdytojai, kad tik juose visą galybę, kad jie slėgiami, išnaudojami, pavergti. Su jais — rojus ant žemės; be jų — pražūtis dykaduoniams.

Sujudo minios. Pakilo raudonos veliavos, suskambėjo «Marselietės» gaida.

Susiubavo artojų šalis. Visur kyla šauksmai: šalin prispaudėjai, šalin kraugeriai, šalin tamsa! — tegyvuoja laisvė, lygybė, brolybė, meilė!

Nusigando prispaudėjai išgirdę minios šauksmą, laksto, kavojasi, nežino kur dingt, ką daryt. O minios vis auga, vis juda.

* * *

Minioje dalyvauja keletas jaunų vaikinių. Tarp jų vienas įžymesnis, — augšto, tvirtu ūgiu, geltonplaukis. Iš jo mėlynų akių ir veido lengvai gali pažinti pilną energijos ir pasišventimo jaunikaitį.

Štai jis stoja į minios priesakį, nutveria tvirtai, raudoną, su auksiniu parašu, veliavą ir sušukęs «vyrai pirmyn!» — žengia tvirtais žingsniais kartu su kitais — visi dainuoja «Marselietę».

Išvydę jo pasišventimą ir drąsą draugai jį išrenka savo vadovu. Jisai nespriešina ir pasiėmęs ant savo pečių tą nelengvą užduotį, rupinasi kuonotaikiauusiai ją išpildyti, atlikti. Lankosi į apielinkę kalbą į minią karštas kalbas, dalyvauja demonstracijose, rodo visiems kelią prie laisvės.

Užtėmimo jo darbus priešai ir, negalėdami kitaip nuslopinti sukilusių darbininkų, nutarė suimti vadus, įdėti juos į

kalėjimus arba nugalabinti. Visur tykojo, gaudė. Ir štai nelaimė! Suodė jo pėdas gauja šnipų ir policistų, atsibeldė vidurnaktį į jį triobas ir matydami, kad geruoju nepašins... peišovę paliko.

Kaip žaibas žinia apie jo žuvimą aplėkė visą apielinkę. Susirinko draugai, kaimynai, pažįstami. Iš visų krutinių veržiasi griaušmingos pagiežos balsai: jų tironams, nužudžiusiems jų draugą vadovą.

Pasigirdo liudlios giesmės ir paėmę draugai išpuošę vainikais ir geleimis grabą nulydėjo į kapus. Inešė į puikią išpuošę koplytelę, atlikę pamaldas ir pasakę, graudžiai, apie velionio darbus, kalbą, šaudydami iš revoliučių, įleido į duobę. Užberė smūkimis sutaisė kapą, įsmėgė į jį kaip gėdulių ženklą juoda veliavą su parašu: «Garbė žuvusiems už laisvę!» ir graudžiai dusindami išsiskirstė.

Praslinko treji metai. Frie upelio kranto aukštas kalnelis, ant kurio matyti mažą koplytelę ir kapai, niukso tykus ir nuliudęs. Tik aukšti klevai ką teip graudžiai šlamščia ir dusaujo, teip liudnai, neramiai, tai suvaitoja, tarytum sena matušėlė laidodama savo mylimą sunų, tai sukaukia koku, širdį perveriančiu balsu, nuš kurio šiurpuliai pereina per visą kūną, tai atsidūsta ir, lyg ašaras, berdami savo pageltonavusius lapus, veliai pradeda lėtai, graudžiai dejuoti...

Apsinaukęs dangus ir visa gamta, pilna kokio neramumo, kažin ko liudi, o vėjas, drauge su medžiais, traukia kokią liudną giesmę... Nusiklausius tų balsų, teip skurdu pasidažo širdyje. lyg koks gailestis slėgia krutinę ir, nenoroms, pritariamas tai visai harmonijai užtrauki patyloms:

Oi, puskite, vėjai, oi, oškit klevai, —

Dainuokite dainą liudnai;

Apverkit kapus, mūsų karžygių jaunų —

Tikrųjų tėvynės sunų.

Tėgū jie per amžius minėjami bus,

Nes save jie jai paaukavo,

Pasišventė labui minių nuskriaustų,

Jaunystę joms atdavė savo.

Bet laikas ateis, mūsų pančiai nukris,

Kalėjimų sienos sugrius,

Ištiesins strėnas nuo darbo sunkaus,

Nuo jungo vergijos skaudaus.

Tada ir karžygių kapai apsidengs

Paminklais žaliisiais liaurais,

Ir jų laisvi broliai, karta nuo kartos,

Jų garbei himnus atkartos.

B—nė, XII-08.

Žoalgas.

Socializmas turi dvejetainį priešas: vieni, nors ir suprantą socializmą, nuduoda, kad jie niekad apie jį negirdėję, nes socializmas išėitų jiems ant nenaudos; tokių tik keli; kiti nežino ir nesuprantą socializmo, bet spręsdami, kad pažįsta jį nuodugnai, nemato jame sau naudos; tokių yra daug, o socializmas jiems kuoreikalingiausias.

DARBININKO KRONIKA.

Gruodžio mėn. išėjo pirmas numeris laikraščelio «Darbininkų Žodis», skiriamo Lietuvos darbininkams. Tai bus turbūt mažiausias — sulyg formato ir storumo — laikraštis mūsų laikraštijos istorijoje. Pločio tur 4½ colio, ilgio 7c.; puslapių — 4. Spauda labai prasta, raidės vos žymu, bet turinys neblogas ir su mažu skirtumu, visisiems suprantamas. Yra jame du neilgi straipsniai, kuriuodu užima tris laikraščelio puslapius, o paskui — trumpytės žinios ir socijaldemokratų reikalavimai (pradžią — bus taša). Laikraščelio kaina 2 kap. Spaudos vieta pažymėta: «Tilsit, Ostpreussen»

Pereiram «K.» num. kronikoj paminėjom «anti-vivisekcionistų» susivažiavimą Philadelphijoj. Šiuo gi tarpu gavom nuo Pennsylvanijos valstybės gydytojų draugijos («Medical Society») pranešimą («message»), kame atsišaukdama į Penns. piliečius apgina mokslo jieškinius, išaiškina — faktais ir paveikslais, kokią naudą tur žmonės iš skiepijimo (rauplių ir k. ligų), kurį atrado ačių vivisekcijai arba bandymui ant gyvųjų gyvių. To atsišankimo priežastis ta, kad Penns. įstatymleidystėje yra įnešimas — kurs galės įeiti į įstetymus, — kad bandymai ant gyvųjų gyvių būtų uždrausti. Tie anti-vivisekcionistai, daugiausia kunigai ir šiaip mokslo priešai, gailisi gyvulių, bet žmonių nesigaili.

Savo laiku mes minėjom «Kovojo», kad Vakarų Kalnakasių Federacijos prezidentas Moyer padavė į teismą buvusįjį Kolorados gubernatorių Peabody ir buv. janarolo Sherman Bell, reikalaudamas iš jų atlyginimo už įmetimą jo į kalėjimą, kaltinant už maištus Telluride 1904 m. Apygardinis teismas prašymą atmetė, tai Moyeris kreipėsi į aukščiausiąjį teismą Washingtone. Šisai sausio 18 d. patvirtino ano teismo pasielgimą. Girdi, jei gubernatoriui «rodosi», kad kas yra maištų dalininku, tai jis turi teisę areštuoti! Na, ir gal kankint kasžin kol ir nukankint, jei darbininkai negrėstų... sukilimu!

Varšavoj vieši jauniausias Persijos karaliaus brolis Salar ed-Dooleh, išvytas iš Persijos Gražiausios Varšavietės aristokratės jam taikosi, o jis ketina būt sužiedotiniu geriausiųjų aktorių ir mislija čia padaryt sau harema, kaip Persijoje, kur turėjo 6 jaunas pačias.

KRASOS DEŽUTE.

74 kuopai, Livingston, Ill. Draugai, jūsų susirinkimo nutarimo netalpišiu dėl šių priežasčių: patalpinus vienos pusės, atsisiras ir antroji pusė, kurios nutarimus reikės talpinti, ir tada gims bereikalingi nepabaigtini svarstymai, o kaip toks skaudus klausimas, tai ir vaidai būtų neišvengtini. Čia viską, rodos, užlygis patitoji kuopa ir rajonas.

Burlingtono kuopai. Straipsnelis patilps, sutrumpintas, kitam num.

Ignui Levanui. Atsišaukimas «4 tos kp. draugai, pradėkim rimėian veikt» nepatilps. Dėl vienos ypatos, kuri «atšalo», nėra ką paisyti. Be to, bevardės ypatos kaltinimai mums visai netinka: jei kas kaltas ir nepasitauso, tai stačiai reik jį įvardyt ir parodyt klaidas.

R. Vasiliauckui. Rajono komitetą paraginti prie darbo gali tik kuopa ir tai geriaus stačiai jam nusiuntus nutarimą, vieton skelbti tuojaus organe. Straipsnis nepatilps.

Z. Jank. Tikras vertimas vadinasi tas, kuris ir forma, ir sakinų sudėjimu, ir visu kuo sutinka su originalu. Jeigu vertėjas nežiūri originalo išsireiškimų ir sakinių formos, tai gali vadinti «liuosu vertimu». Bet pas mus taip vadinti nėra paprasta, tai vartoja ma; «parašė pagal tą ir tą». Raštas pagal kitą negal būt visai savo tiškoms nuomonėms ir išvedimais, negal būt kritika to, pagal

kurį rašoma. «S u t a i s ē pagal»... tai visai netinka iš atžvilgio į liet. sintaksį ir net liogiką. Reikia visados paminėt autorių, pagal kurį rašoma ir iš kurio verčiama.

J. A. Šunskiu. Negalima pataisyti. Priduokit adrisą — gražisim.

Biblijografija.

(Nauji spaudiniai, atsiųsti paminėjimui).

Krikščionybė ir Socializmas. Pagal kitos autorius sutaisė K. Rutkus. («Socijalisto knygynėlio» N 9). Spauda K. Vasiliaucko, Chicago, Ill. 1908 m. 74 pusl. Kaina 15c.

«Darbininkų Žodis». Laukų darbininkų laikraščelis. N 1. Gruodis 1908 m.

«Koval» atsiųsti rankraščiai.

Parcės iš Pažvelsio — Žmogus — pergalėtojas; A. Purvio — Mūsų ydos; M. Rasimo — Ko nori draugas J. O. Širvydas nuo L. S.S.? J. Nenias — Vardan teisybės; J. Levano — Neverk, Juozytė (eil.);

Iš Europos: Julijaus — Kritikos eilutės (šis tas apie krizius); — Ne šis bei tas — bet marksizmas; J-as — Perspėjame skaitytojus! J. Š. Žemės nėra, laisvės trokštam (eil.). J. Adomavičiaus — Savo darbo dirvoj; M. B-is ir Z. A. — Iš partijų gyvenimo.

L.S.S. finansu apyskaitos.

(Sausis 1909 m.)

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo
17	3.20	64	1.60	4	8.00
36	2.00	29	1.60	25	1.40
15	8.60	101	3.32	54	6.35
115	1.80	40	3.60	105	7.80
84	2.20	51	1.00	73	3.00
77	5.60	63	5.80	13	2.00
27	8.30	94	2.75	112	2.20
80	2.40	14	20.20	95	1.40
23	1.80	81	10.20	19	2.40
86	5.00	65	1.60	89	2.45
50	4.40	98	.60	87	3.00
9	5.40	221	1.80	45	2.40
22	6.60	67	11.40	83	2.00
32	3.05	118	3.35	55	2.20
7	3.80	20	3.00	69	3.20
80	3.80	71	3.40	91	2.60
46	3.70	59	4.20	12	1.40
40	3.20	34	3.80	5	7.60
2	11.20	1	2.00	58	2.10
1	6.90	77	3.00	25	1.20
14	3.80	64	1.20	28	.75
23	2.20	51	3.60	48	1.20
110	.80	Pavieniai	9.35		

Viso

Prenumeratos:

- 46 kp. Mahanoy City, Pa.
- 121 kp. Beckemeyer, Ill.
- 78 kp. Exeter Boro., Pa.
- 94 kp. Foxcroft, Me.

280.67

- 7.00
- 3.00
- 3.60
- 2.50

.. tai visai netinka iš at
visados paminėt autorių
tyt. Priduokit adresu —

rafija.

ųsti paminėjimui).

ijalizmas. Pagal
alisto knygynėlio N 9).
8 m. 74 pusl. Kaina 15c.
Laukų darbininkų laikra

rankraščiai.

— pergalėtojas; A. P
raugas J. O. Širvydas
J. Levano — Neverk,

s eilutės (šis tas apie
J-as — Pespėjame sta
m (eil.). J. Adomaviči
— Iš partijų gyvenim

pyskaitos.

m.)

okėjo	Kuopos
60	4
60	25
32	54
60	105
00	73
80	13
75	112
20	95
20	19
30	89
30	87
30	45
0	83
5	55
0	69
0	91
0	12
0	5
0	58
0	25
0	28
0	48

A. Brundza, F. Toleikis, J. Kliučinskas, Jg. Waurus, J. Mačiulskis, Lith. Pol. Cit. Club, Naugatuck, Conn., K. Rumovich, J. Paradnek, J. Tolivaiša. N. N. Lawrence, M. Valentukonis, J. Laukelis, Fr. Raimanauckas, J. Ambrozus, W. Ragelis, A. Petruškevičius, S. Liepas, T. Barbaraviče, J. Gelgandas, — po \$2,00. 38.00

P. Raudonikis 1.03
LSDDSD 4 kp., V. Dzedolikas, J. Ąreman, J. Richter, A. Banionis, J. Skunauckas, K. Gvazdzinskas, J. Petraitis, Chas Miller, P. Grazin, Galgot, J. Ančiukaitis, Wm. Kornitow. LSDDSD 5 kp. A. Briedis, A. Pasevičiūtė po \$1,00 17.00
9 kp. Wilkes Barre, Pa. 75
W. Liutkus 50
Per agentus 9.05
Viso 82.48

„Kovos“ Fondas:

W. Frankford, Ill. draugai 8.20
M. Vakriua, Shenandoah, Pa. 2.00
14 kp. Baltimore, Md. 5.95
A. Krajauckas 25
Viso 16.40

Literatūros Fondas:

P. Berukštis [Jovaru], \$1; Montreal, Canada, F. J. Bagočiaus prakalbose 10.00
14 kp. Baltimore, Md. 9.02
Shenandoah, dr-gai 4,00; viens iš 'Kov.' red. 50 [Jovaru] 4.50
Worcester, Mass draugai [Jovaru]: T. Rubikas 50c; S. Bakanauckas, V. Bernotas, J. Baltušis, J. Kairaitis po 25c. Smulkesnių aukų 30c. 1.8

'Pr. Vaičiūčio' Dain. Dr stės palaikai po jos mirčiai 5.00
Springfield, Ill., Dain. Choras [Jov.] 2.00
Vestuvėse A. Daubo su A. Valulute, Brockport, N. Y. 2.45
Viso \$35.77

Moters ir Socializmas (Prenumerata).

D. Lekavičius už 6 draugus 6.00
M. Mikolavičienė, Minersville, Pa. 1.00
Elzbieta Savickintė už 4 draugus 4.00
Viso 11.00

SUTRAUKA I PLAUKIMŲ.

Mėnesinių mokesčių 280.87
Prenumerata 82.48
„Kovos“ fondas 16.40
Literatūros fondas 37.77
Moters ir Socializmas 11.00
Apgarsinimai 43.25
Pav. „Kovos“ num. 4.90
Literatura 55.34
Pašaliniai darbai 72.65
Laiškai ir korėiukės 2.95
Čarteriai 3.00
Viso 609.07
Peržiūrėjimo Komisijos*) rasta per klaidą neapgarsinta:
Rugsėjo 28 d. pašalinių darbų 2,00. Spalio 10 d. laiškų ir korėiukų 1,00. Rugsėjo 31 d. per daug pagarsinti 'Kov.' išlaidų 1,00. Rug. 30 d. per daug pag. spaust. įrankių 64c. 4.64
Nuo praėito mėnesio 123.52
Viso pinigų 737.23

IŠLEIDIMAI.

Algos: Redaktoriumi \$50,00. Administrator. \$50,00.**] Zeceriams \$80,00. Viso 180,00
'Kovos' išlaidos: Popiera 68,00. Spauda 42-00. Krasa 10,95. Nuvažiojimai 8,50. Viso 129,45
Spaustuvės įrankiai: Peilis [paper cutter] popieroms pjaustyti 112,70. Raidžių 47,68. Viso 160,38
Namų išlaidos: Randa 18,50. Gazas 2,30. Lentos, dažai, vyns, kiljiai — leidyboms ir grofoms administracijos ruime 13,77. Viso 34,57
Pašaliniam darbams: Popiera 21,39. Statymas ir spaudinimas 43,25. Viso 64,64
Įvairios smulkesnės: D. Lekavičiai sugrąžinta paskolė 15,00. Knyga adresams 7,00. Procentai už apgarinimų rinkimą 31,25. Raštinycios mažmožiai 1,84. Pačtoriumi 'Kalėdų dovana' 1,00, pelėnų vežėjams 25c. Krasos ženklelių 15,35. Laikraščiai 1,04. Važinėjimai 1,00. 73,73
Viso 683.27
Komisijos rasta per klaidą praleista spalio 31 d. spaustuvės įrankių 70
683,97
I PLAUKIMŲ 737.23
IŠLEIDIMŲ 683.97
LIEKA ANT TOLIAU 53.26

A. M. Stanelis, Kasierius,

F. J. Bagočius, Adm.

*) Komisijos raportas tilps sekančiam numeriy.

**] Administratorius dirba 7 mėnesis ir gavo viso tik \$100,00. Priežastis neišmokejimo algos yra ta, jog iki šiol mašinerijos, raidės ir kitos įtaisai buvo perkamos, tai pinigų išde nėra, o antra administratoriumi nėra paskirta alga. Firma te darbe dirbo dvi ypatos — adalin: ir sekr. išdininkas ir emė 100,00 [nuo susivažiavimo 80,00]. Susivažiavimas adm. algos ne pusk yre, kaip Širvydas begėdiškas intrigas varinedamas skelbia. Algos klausimas bus paduotas V susivaži., jei jis atsibus šį mėn., jei ne, kuopos per referendūm arba V. K. turės paskyrt.

Aukos.

Pašėjų šelpimui: Passaic, N. J., per S. Pauzą 1,50
Kankiniam: Worcester, Mass. Vaičiūčio dainininkų Dr-stė, per V. Narijaucką \$10
Rochester, N. Y., A. Duobos vestuvėse, per J. Merkuševičių 2,40
Revoliucijai: McKees Rocks, Pa. 'Kovos' redakcijos nepagarsinta dar nuo spalio mėnesio 65
RRK išdininkas J. O. Širvydas.

Fotografistas Jietuvys pajiesko darbo prie fotografiskos studijos. Baigęs Europoj mokslą ir studijaves per keliolika metų Amerikoj, todėl turi atsakančią praktiką tame darbe ir geras referencijas. Malonėkit atsisaukti žemiaus padėtu antrasu
Grand Studio, 106 Westinghouse Ave., Wilmerding, Pa.

JELNORI JAUSTIS LAIMINGU: tai turi pasistengti buti švarus ir dailiai atrodyti. Didžiausias žmogaus turtas, apart sveiko proto — tūtili išveizda. Parašyk mums savo adresą, pridėdamas 2c. krastus ženklelį atsakymui, o mes tau prisiųsime, kaip gali daliai atrodyti ir užlaikyti veido švarumą be vartojimo kosmetikų, kėnkiančių odai daiktų.

JOE ALEKSAITIS, 415 W. Oak St., Shenandoah, Pa.

Atsišaukimas į Lietuvius East Pittsburg'o, Pa

Brangūs draugai ir draugės iš Pittsburgo aplinkės. Mes, East Pittsburgo 117 kp. LSS, uždėjome knygyną. Kaip kurie draugai paaukavo po kelis ekz. knygų; norėdami padidinti savo knygynę, nutarėm parengti balių 13 vasario, lenkų svetainėj, Wilmerding, Pa., ant Watkins Ave. Taigi, draugai, kaip galėdami atsilankyti, nes pelnas eis knygynui. Įžanga 25c., kiekas gaus dovanų vieną knygutę: 'Kudikių vergija laisvoj Amerikoje' arba 'Amerikiečių cirkas'. Todėl visi atsilankykite.

Komitetas,

BALIUS!

Atsibus 13 vasario, subatoj, kuri parenge sv. Juozupo d-ae, New Britain, Conn. Turn svetainėj, ant Arch gatvės. Tai didžiausias ir paskutinis pasilinksminimas prieš Velykas. Gerdausko orkestra gries knopiukiančius šokius. Prusides 7:30, ir trauksis iki velyval nakčiai. Inžanga vyrams 25c., moterims 10c. Užprasom visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Komitetas.

Visų draugų žiniai.

Kaip vietiniams miesto Chicagos, taip ir jo aplinkės, kurie su manim turejo arlymus reikalus, kaip viešoj agitacijoj, taip ir ypatiškuose dalykuose — siuntime pinigų, pirkime laivakorėjų — dabar visi teiksite atsilankyti in nauja vieta:

281 W. North Ave., Chicago, Ill.

Persikeldamas in nauja vieta, savo pardavinii krautvelę pusetinai padidinau. Dabar mano krautuveje randasi daugybės kuonogražiausiu marskiniu (viršutiniu ir apatiniu), kaklaraiščių, kalnierių ir kitu mažmoziu, reikalingu apsišedymui. Daugybė gražiausios ir yvairiausios popieros laiškams.

Telpgi pranešu draugu žiniai, kad aš užvedžiau prekystę su visais Amerikos lietuviais, vadinamą "MAIL ORDER BUSINESS". Kiekvienam ant pareikalavimo pasiunčiu laikrodžius (kišeninius, pastatomus ir pakabinamus), armonikus, smuikas, klernetas ir kitus muz. instrumentus, britvas ir kas reikalinga prie skutimo, šautuvus — dubeltankas ir vienskyles, revolverius, peilius ir daugeli kitu daiktu. **K i e k v i e n a** pardavini gvarantuoju.

Kiekvienas ko nors norintis turi nurodyti koki daikta nori, aplamai aprašyti, paveizdan, laikrodėli — ar prie darbo, ar ne, auksiniai, sidabrinai ar kitoki, didumą ir kiek nori atidėti pinigų. Tas pats ir su armonikais, knygomis ir kitais daiktais. Katallogai parsieina labai brangiai padaryti, taigi aš jums pigiau galesiu parduoti negu kiti su katallogais. Pinigus ir laivakortes išperku konoteisingiausiai ir greičiausiai,

ta gali palindyt tie, kurie yra jau siuntę per mane. Telpgi laikau agenturą visu lietuvišku laikraščiu Amerikos ir Europos ir duodu priedą prie ju tam, kas pasiunčia prenumeratą daugiau kaip už vieną.

Kreipianties per laišką, visada indekite ir markę atsakymui.

P. M. Kaitis
281 W. North Ave. Chicago

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1907 m. ir 1908 metų. Vienas kompletas su prisiuontimu prekuiuoja \$ 2.00.

Skaitykit "Kova"

Bell 1 houe: Frankford 431 D.

George S. O'Connor

4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA

PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus reikalaujančius taisymo. Telpgi intaiso gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

Vakarinė mokykla.

Jono Welsh, ant kertės Ketvirtos ir Dauphin gatvių. Mokslas dykai. Atsibuva kas panedelis, utarninkas ir sereda, nuo 7:30 iki 9:30 vakare.

Ella J. Finley
Mokintoja.

Gerl dantys yra neatbutiniai reikalingi gerai sveikatai, todėl nuiek pas d-ntuą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skansmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

GERA PROGA

Mes išmokinam fotografistus jaunus vyrus į labai trumpą laiką už mažą atlyginimą.

J. POMERANTZ

739 S. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

KIEKVIENAS, kuris ateis pas **A. Margulis** pirkti vynu, arielkos arba kitų gerimų, aplaikys gražią dovaną — puikią plėčėklę degtines. Pamėginkit syki tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit Kalbam rusiškai ir lenkiškai **A. MARGULIS**
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philad'a.

Geriausias Lietuviškas PHOTOGRAPHISTAS

Atlieka darba artistiška. Iš mažų padaro didelius paveikslius. Kožnas gali išsirinkti photographijai kokia nori praba, o bus kuogeriausia padaryta, nes yra visokios mašinos. Nutraukia namus, storus, nabašnikus ir tt. Norinti mokintis fotografuoti atsišaukit.

J. Drizas, 500 S.2 st., Phila, Pa.

Telefonas:
Bell Lombard 46-49
Keystone Main 70-31 A

Wholesale pardavinetojas tikrai geriausiu užru-bežniu ir naminiu vynu, likeriu ir šnapso visoje Philadelphijoj, Pa.

Simon Borowski

Pardavinėja butelkomis
Tannhaeuser Beer

Adresas toks:

736 So. 3-rd Str.,
Philadelphia, Pa.

Jei kam reikia koki nors gerymu, atsilankykite pas jį, o busite pilnai užgamedinti.

J. M. Makurat

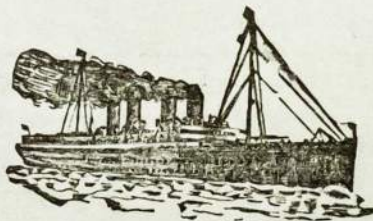
Graborjus ir Balsamuotojas
Atlieku viską at-akančiai, gera, greitai ir pigiai.
3112 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D. ea-t

Negirdeta proga

geram fotografui pradēt biznį. Graži Studio ant pardavimo, rusais, lenkais ir lietuviais apgyventoj vietoj. Atsiliepkit į «Kovos» redakciją.

Stefan Papiernik

LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ AGENTAS.

Lietuviai, ir tai tokį, kuris jums visados gero velija ir visados gatava draugiškai patarnauti. Užtaigi su visokiais reikalais kreipkitės pas seną, istikimą Philadelphijoj bankierių

S. Papiernik,

352 No. 23rd St., Philadelphia, Pa.

Reikalauk paaiškinimų!

"THE CHRISTIAN SOCIALIST"
Vienintelis laikraštis, gerasi redaguojamas ir pasvęstas tyram revoliucioniskam socializmui. Tūkstančiai knygų ir apšviestiesnių darbininkų randasi tarpe jo skaitytojų ir remėjų. Jie sako, jog Christian Socialist padaro daugiau socialistų negu bent vienas kitas laikraštis. Užrašykite jį ir pamėginkite paskleisti tarp tikinčiųjų žmonių.
50c. metams, 15c. trims mėnesiams.
The Christian Socialist
5623 Drexel Ave.,
Chicago, Ill.

JONAS F. BAJ
Lekiška-Lietuviška Stainė
Kampanoj Philadelphiajos dalyj. Arkliai pavai katevitoj valentioj ir solionos, krtis-tyndoms, paprešoms ir pasivazhuojomoms.
2501 Edgemont St.,
Phila, Pa.

'Kovos' agentai
gali gaut «Kovos» administracijoje kvitas rinkimui prenumeratos už «Kovą».

DR. R. PA EXP
Stipresni mus ro nesuteiks, nalkys reu PAIN E
geral (trinta) to smą ir prasalin 25 c. ir 50 c. viso
F. A. Richte

Lietuviai, visoi remkit savo vertelga sirodus kreipkitės pa

L. A. Ostap
Lietuviškai-Lenkiskas
2636 E. Allegheny Ave.,
Telefonas Bell 397 Kans

S. KONIECZN
3131 Richmond St., Pl
ARTISTAS-SKAPTOI
Dirba
Altorius, kambydas ir kitas
dizains. Telpgi karuneses, šau-
tus draudin darbus. Kreipkit

Knygu Sankro Broliu Brow.
Knygu paraduoda už po-
ta preke.

Atsimekite also adresu:
BROWN BRO
Book Store
E. cor. 5th & Pine
PHILADELPHIA, PA.

Keyston
ALEX. KOZUCHOWSK
Kampana samkrova arielkos, vynu
paukštis ir iš ušienio. Alus l
Kampana samkrovo bravoro. Dirbtavė
nalkų vandeny.
Kampana samkrova, lenkiškai, ruska ir an
2722 E. Allegheny Av., Philad

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Stipresni muskulai tau nieko gero nesuteiks, jei tavo organizmas naikys **reumatizmas**. **PAIN EXPELLER** gerai trinta tuojaus sumažina skausmą ir prasalina visas jo priežastis. 25 c. ir 50 c. visose geresnėse aptiekose.

F. A. Richter & Co. New York

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiskas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

S. KONIECZNY

3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios itaisas. Teipgi karunces, šarpas ir kitus dr-sėtu darbus. Kreipkitės prie jo!

Knygų Sankrova Broliu Brown.

Knygos parsiduoda už papigintą prekę.

Nėra geresnės dovanos ant švenčių, kaip knyga, arba raukius knygy.
Mes turime daugybę knygų lietuviškoje, rusiškoje, vokiškoje, angliškoje, prancūziškoje ir kitokiose kalbose.
„Kovos“ skaitytojams, kurie ateis išsikirpę šią apgaršimą, perkant knygą nuleisime tam tikrą procentą.
Pas mus gali susikalbėti arba parašyti rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Adresuokite šiuo adresu:
BROWN BROS.
Book Store
N. E. cor. 5th & Pine sts.
PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likierio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.
Kalbam lietuviškai, lenkiškai, ruskal ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Geriausios visoj Philadelphiaj Rusiskai-Turkiskos Pirtys

15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atdaros kasdien iki 12 val. nakties. Seredomis moterims nuo 1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

Tik viena aptieka

visoj Philadelphiaj kur galima susikalbėti lietuviškai ir apturėti teisingus vaistus. Didžiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J. PINIONZEK, kurioj darbuojas teipgi krajavos aptiekorius S. JONKUS (lietuvis). Čia gausit visokių lekarstų. Rasit vienda daktarą.
3984 RICHMOND ST., PHILAD A.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.

Tukstantai pliku žmonių atgavo puikius plaukus, sulaukę slinkima plauku. Duodam roda rykai per laisla, kaip isgydytelnkinim plauku, pučkus, didervines, niežus ir tytikta bruda. Nuo koju užtrinū tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu laislu visokiū tautyčių. Tuojuū rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.
Priėmimo { Iki 10 1/2 ryto. Nuo 2 iki 3 P. M.
valandos: } Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

Daktariškas patarimas

DYKAI

Dr. Kimmelman'o Aptiekoje
N. W. cor. Front & Christian St.

Priėmimo valandos: Nuo 8 iki 9 ryte.
Nuo 5 iki 7:30 vakare.

Lietuviškai-Lenkiskas Fotografas

JOHN BODZIAK

atlieka darba geriausiai ir pigiausiai.
Pamėginkit nusimt savo paveikslų pas mūs, mes jums padarysim gerai.
3060 RICHMOND ST. PHILAD A.

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Saliunas ir Vynyczia

Geriausi Amerikoniski ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arielkos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietij!

EDWIN M. SIPE

PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes priėmamos.

Keystone Telefonas: Raat 42-65-A.

Kas užsiraszys "Kova"

metui laiko, gaus dovanų dvi pulkias knygutes, **Svajus ir Gyvybe**, knarias parašė eilemis Jonas Viskoška. Kas užsiraszys "Kovą" pusei metų, gaus dovanų viena knygutė — **Svajus**. Minėtas knygutes paaukavo autorius LSS. naudai, — "Svajaus" 700 knygučių, ir "Gyvybės" 300 knyg. Norinti minėtas knygutes nusipirkti, gali gauti "Kovos" administracijoje, prisiunčiant už abidvi 50c., arba 40c. už "Svajų", o 15c. už "Gyvybę", perkant skyrium.

ATKREIPKIT ATYDA

ir pirkit visus trunkus geriausioje vyno sankrovoje. Mes turime daugybe UŽSIENINIO IR VIETINIO gerimu.

Degtinė { kvarta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Brandy } kvortas 65 centų iki 2-1/4 dol.
California Vynas nuo 30 centu iki 1 dolerini 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dvieju doleriu.

Pirkejas atsinešes arba atsiuntęs šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Vigi juos rinkit.

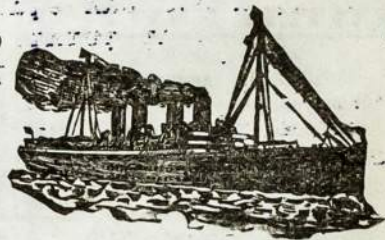
Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkejams duodame gražias dovanas. Kalbam lietuviš, lenk., ruskal ir kitaip.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigūs ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Jau galima užsisakyti

"Lietuvos Ukininkas"

su dvisavaitiniu priedu

"Zeme" 1909 metams.

„Lietuvos Ukininke“ rašoma apie svarbiausius Lietuvos gyvenimo apsiereiskimus, apie mokyklas, valstiejų, parapijų ir visokių draugijų reikalus, apie žemės valdytą, dumos ir vyriausybės darbus (politiką), užsienių gyvenimą ir tt. Teip pat spauzdinama žmonėms suprantami straipsniai iš gamtos ir kitų mokslų. Duodama žmonėms visokiuose reikaluose nurodymai ir patarimai.

„Žemėje“ rašoma apie laukų dirbimą, gyvulių auginimą, jų ligas ir gydymą, apie sodauninkystę, bitininkystę ir kitus ūkio dalykus. Prie to dar turime paminėti, kad 1909 metais, visi metiniai „Liet. Ūk.“ mėnesiai gaus: 1) - Kalendarų 1909 m., 2) kiekvienas mėnisis „Zemės“ skaitytojas, kuris užsisakys „Liet. Ūkininką“ ne vėliau vasario 1 d. 1909 m., gaus išbandymui daržovių sėklas. Bet o dar „Zemės“ skaitytojai 1909 m. ras daktariškų patarimų, — kaip sadgotis ir gelbėtis nuoligu.

Kaina Vilniuj ir kitur su prisiuntimu: metams 3 rub., pusei metų 1 r. 50 k., 3 mėn. 75 k., 1 mėn. 30 kap. Užsieniuose: metams 4 rub., pusei metų 2 rub.

Užsisakant reikia dėti toksi adresas:

Vilnius, "Lietuvos Ukininko" redakcija ir administracija.
Europe, Russia.

5623 Drexel Ave.,
The Christian Socialist
Chicago, Ill.

JONAS T. BAJ
Lekiskai-Lietuviška Stainė
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

„Kovos“ agentai gali gauti „Kovos“ administracijos kvitas rinkimui prenos už „Kovą“.

piernik
RIGŲ AGENTAS.

Lietuviai, kam siuntinėt savo pinigų ba pirkt laivakortes pas kokius svetimus kur negalit žinot pinigai ar prazūs savo pinigūs ant kad galit visus kalus atlikti pas gero velija ir visados sokiais reikalais kreipti

nik,
Philadelphia, Pa.
inimų!

Rusiškas Notariušas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; paliudiju paraszus, sutaisau paszportus ir visokias valdiszkas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsaugoju nuo ugnies [insurance]. Duodu rodas. Sukolektuoju pinigius, skolas ir randas. Visti reikale kreipkites pas mane. Zemiausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers

N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone Kensington 574

S. Szveda

Lietuviškai Lenkiškas Graborius :
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kurs visus rekalus atleka prieliskai ir pigiai.

VIENYTELE KRAUTUVE

Religišku daiktu
Muzikališku Instrumentu
Maldaknygiu lietuvisku ir lenkišku
Rožančiu, Škaplieriu etc.
Visus vtengenčius
kvječiame atsilankyti
arba parašyti, o busite visi
užganedinti. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir maskoliškai.

B. Papiernik & Co.
3162 Richmond Str.

PHILADELPHIA, PENNA

Rubin'o Aptieka.

Geriausi vaistai —
Pigiausios prekės
Mes gvarantuojame savo tavorą.

S. E. cor. 3rd & Green St.
Philadelphia, Pa.

P. S. Silverman.

Rusiškai-Turkiška Pirtis
812 CARPENTER ST., PHILAD'A, PA.

Keystone Phone, East 42-70 A.

DR. J. KASZYNSKI

Vienintelis Lietuviškaj - Lenkiskas
Daktaras Richmond mlesto dalyje.

Priėmimo valandos: Iki 10 ryte.
Nuo 1 iki 3 vakare.
Nuo 6 iki 9 vakare.

2704 E. Allegheny Ave., Phila.

JOSEPH W. WESOLOWSKI

4421 E. Thomson st., Phila., Pa.

Religiškos knygos, škaplieriai, abrozai rėmuose, visokios rusies kryžiai, rasymui popiera, krapylos, švent. tėvų paveikslai ir t. t.

SKAITYK! SKAITYK!

Varsavos specialistas
FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsinimą ir atsineš pas mus, gratis spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu - visai dykai. Neužmirskit adriso:

Wolpe Studio

421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

J. Pomerantz

Nuo šio laiko duoda didelį 16x20 paveikslą veltui su labai gražiais rėmais su kiekvėnu tuzinu fotografijų už visai žemą prekę.

739 So. 2nd St.
Philadelphia, Pa.

Zinomas Rusiškias Fotografias

Feliman

Praso lietuviskos, rusiskos ir lenkiskos publikos atkreip atydant jo gero ir greito darbo. Padidinimas portretų labai pigiai. Kalba lietuviskai, lenkiškai, rusiskai ir angliskai.

821-23 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Chas. Wyrsh.

Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rūkymo įrankiniai Souvenir Post Cards. Popierų vertelgystė. Kuponus apmainom į dovanas. Kalbam lietuviskai, lenkiškai ir rusiskai.

Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

BLITZSTEIN ir SLOBODKIN'O
Aptieka.

Rose Slobodkin, P. D. Užveizda
Bell Phone Market 3692 D Keystone Phone Main 69-65
Kalbam rusiskai, lenkiškai ir angliskai. Daktara galima rasti Nuo 8 iki 12 v. d. eną ir nuo 6 iki 8 v. vakare
S. W. cor. 4th & Buttonwood St.
PHILADELPHIA - PENNA.

NEREIK MOKINTOJU!

Gramat ka anglis tos kalbos mokintis be mokytojo — apdaryta \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15
Naujas Budas mokintis rašyti be mokiniojo [ypač merginoms, kurių daug jau ismoko]. 10
Aritmetika mokintis pradiniu rokundu be mokiniojo. Su paveiksliais (apdaryta) 35
Pinigius siųskite per Money Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P. MIKOLAINIS

P. O. Box 62, New York City.

MANO APTIEKOJE YRA:

- Severos kraujo čystytojas 1.00
- Reumatizmo gyduolė 1.00
- Szirdies sudrutinimo vaistas 1.00
- Nuo galvos skaudėjimo 1.00
- Moterius reguliatorius 1.00
- Piaučiu ir inkstu gyduolė 75
- Szv. Gotardo aliejus 75
- Motis nuo niežu ir odos 50
- Mediciniškas odai mullas 25
- Ir daug kitokių gyduolių.

E. W. GILAS, SE. cor. 2nd & Federal st.

„Kova“

“KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Širvydas, 1418 So. 2nd Str. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

“KOVA” išėina kas pėtnyčia. Prenumeru | visas dalls svieto: Metams \$2.00; pusmečiui \$1.00.
Apgarsinimų prekė: Sykis už colį 50c.; per mēnesį \$1.00; per metus \$10.00.
Visokiuose reikaluose susirašant, adrisuokite

“KOVA” 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamaasis Komitetas.

- I-mo Rajono J. A. Šunskis 22 Diamond St. Union City, Conn.
- II Rajono J. S. Pruselaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
- III-čio " J. Bulota 229 S. Green St. Baltimore Md.
- IV-čio " A. Baltrušaitis 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
- V-čio " J. Baltušis, Bx 483, Hazelwood Sta., Pittsburg, Pa.
- VI-čio " P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
- Mass. Valst. Rajono A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
- V Rajono I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
- VI Rajono M. Kapočiutė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
- VII Rajono F. Živatkauskas 309 Charles St. Scranton, Pa.
- Illinois rajono J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N. Y.
J. Grinius, Gen. Del. New York City.
B. K. Kondrotavičius Box 24, Wilmerding, Pa.

Literaturos Komiteto:

Pirmsėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgaudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Širvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Izdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Atviri Laiszkeliai ir Laiszkams popieriai

Naujai atspausiti, randasi «Kovos» administracijoj. Su geriausiais paveiksliais ir tinkančioms revoliucionieriškoms dainoms, pritaikytoms prie paveikslų. Visi laiskeliai ir popieriai atspausiti visokioms parvoms, ant geriausios popieros ir parsiduoda 2 už 5c., 12 už 25c., 100 už \$1.00, 500 už \$4.50, o 1000 už \$8.00.

Reikalaudami adrisuokite:

“Kovos” Administracija
1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Kas sanvaite saugok šita sanraša:

LAIŠKAMS POPIERI

- 1 Žmonijos Geradėjai
- 2 Keliuė į dangų
- 3 Susipraskim!
- 4 Ant barikadų
- 5 Marselietė
- 6 Saulei tekant
- 7 Pirmoji Gegužė
- 8 Raudonas Vėlukas
- 9 Internacijona'as
- 10 Kapitalistu Dievaitis.
- 11 Tikėjimo palaikytojai.
- 12 Dabart nės draugijos progresas
- 13 Kapitalas ir jo augigtinis ponas.
- 14 Šlandininė sistema ir juos auka.

ATVIRI LAIŠKELIAI

- 1 Socjoliizmo pavasaris
- 2 Paryžiaus komuna
- 3 Caro keliuė į Sibyrį
- 4 Tėvynė ir jos sūnūs darbininkai
- 5 Sunku keliuė su Teisybe
- 6 Kapitalizmo reakcijos vilnys
- 7 Darbininkų pažanga
- 8 Rusijos karė su Japonija
- 9 Marselietė
- 10 Socializmas
- 11 Ant barikadų
- 12 Raudonas Vėlukas
- 13 Kapitalistu Dievaitis.
- 14 Tikėjimo palaikytojai

Ziurint į sve savaimi gimsta kl susipratimu žemia ninkų smegenys n skutinio rambųs, ti čia jau yra kokios l atsilikom nuo kitų? la, kad paziurėt, ka Firmų-pirmiau priezasčių mūs men menkai kulturiškai minį jos stovį da ne sklaidyti niuksanti t uždrausta spauda ir Kuone pusė šin turėti. Tas kliudė jom svarbiausj kultu kontrabanda, kur gr ir Sibiras, turėjom ve daroma visa, ką tik e mus mažiausia dviejų ty organizuota ir pui